

Gyorssegélyt az árviz áldozatainak!

Ki a gátakra!

Zavaros, jeges víztengerből, csupaszon kimeredő faágokról, vízben uszó házak tetejéről árad világgá a lelkek, az élet veszedelmét jelző sikoly: — Segítségg!!!

Ti emberek, akiket a sors szeszélye megkímélt csapástól, veszedelemtől; árviztől; emberek, akik kényelmes lakásokban, meleg kávéházakban ültök, emberek, akik át tudjátok érezni a háztetőkön, halálos veszedelemben összedőlő életük romjain didergő embertársaitok kétségbeesését, nyomorát, nyissátok meg lelkeiteket a vizek és romok fölött embert, lelket kereső segélykiáltások előtt.

Fél Aradmegyét és Arad periferiáit előntötte a jeges áradat. Kiszámíthatatlan károkat okozott. Odalett az emberek vetése és az iszapos termőföldek felett nem kelhető ki már a gondtal vetett őszi vetés csírája.

A radnai havasokom még olvadni sem kezdett a hó, máris jajveszékeléstől hangosak a Fekete-Körös — Fehér-Körös és a Maros partjai. Családok verejtékes életmunkája: keservesen, önmegtartózkodással összekuporgatott értékei váltak sáros romhalmazzá egy-két nap alatt. Kétségbeesés, reménytelen csüggedés töli meg az árvizsújtottak megkínzott lelkeit.

A Feltámadás közelgő tavaszünnepe helyett a pusztulás sápadt nappalai és álomtalan, gondterhelte éjszakái jutottak, még nem érdemelt osztályrészül emberek ezreinek, akiket hajléktalanra tett a jeges árviz és a rombolni indult jégtorlaszok lefékezhetetlen rohamai. Feldúlt családi tűzhelyek romjai borítják mindenfelé a vizek tengerré dagadt medrei mentén Aradmegyét és oda is behatol a vészthozó szennyes ár, ahol emberemlékezet óta hírért sem hallották az árvizveszélynek. A hatóságok pillanatnyi segítsége nem pótolhatja az összedült házat, az árbafulladt háziállatok tömegét és minden más reményt, melyet hozzájuk fűztek egykori birtokosaik. A segítségre szoruló panaszszava nemcsak a fenyegetett gátakra parancsolja ki az aradi és aradmegyei férfiakat, de fel kell, hogy rázza a társadalom lelkiismeretét is. A gátakon a vízár és jégtorlaszok támadásával ellen van szükség védelemre, a gátakon belül az áldozatok várják a halaszthatatlan anyagi segítséget.

A helyzet félreérthetetlen parancsszavának engedelmességgel indította meg az Aradi Közlöny új segélyakcióját, melynek célja, hogy újabb anyagi alapot teremtsen az árvizkárosultak segítségére, minden nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül. Aradmegye és Aradváros hatóságai örömmel és elismeréssel fogadták elhatározásunkat és a maguk támogatását is biztosították társadalmi mozgalmunk sikerének érdekében. Kitzük tehát az aradi és aradmegyei árvizkárosultak anyagi megmentését célzó gyűjtőakciónk fehér zászlóját és már a mai napon az Aradi Közlöny árvizalapjából huszezer lejt adományozunk Arad és Aradmegye árvizsújtotta hajléktalanainak. Kibontott zászlónk alá- tehát a könyörület és nemesen érző emberek ezrei kell, hogy felsorakozzanak! Amint senki sem dughatja be füleit az inséges sorsra jutott családok segélykiáltása elől, úgy egyetlenegy ember sem maradhat Aradmegye épen maradt területein, aki ne hozná meg önként az Aradi Közlöny árvizkárosult-segélyakciója útján a nyomorba jutott többgyermekes családok számára azt az önkéntes anyagi áldozatot, melyet körülményei megengednek s amelyet mindnyájunk

Botrányos verekedések után megszavazták a konverziós javaslatot

A véres diáktüntetések ügye a parlament előtt — Iorga véleménye a diákokról — Berontottak a miniszterelnök lakására is — Támadás az egyetemi rektor ellen. Kitör a botrány. Szócsata után ökölharc

A Kamara elfogadta a konverziós javaslat utolsó szakaszát is

Bucurestből jelentik: A főiskolai hallgatók tüntetésének ügye ma délután már a Kamarát foglalkoztatta. Először Trancu-Iasi tette szóvá a tüntetéseket és különösen a diákokkal szemben tanúsított rendőri eljárást kifogásolta. Szerinte valahányszor a rendőrség beleavatkozik az ilyen kényes ügyekbe, mindjárt brutalitás történik. Argetoianu az interpellációra azonnal válaszolt és hangsúlyozta, hogy a rendőrség mindeddig kiméletesen bánt a diákokkal, akik azonban agresszivitásuk folytán kihívják a rendőrség erélyesebb magatartását. Ma délután például a rektor autóját is megállították, vasrudakkal, amiket a Calea Victoriein szereztek, betörték a kocsija ablakait, úgy, hogy a rektor maga is megsébesült. A diákok kiűzték az egyetemről tanárakat, Stefanescu ügyészt pedig inzultálták.

A diákok Iorga lakásában

Iorga szintén szükségesnek tartotta a kérdéssel való foglalkozást. Elmondotta, hogy egy ízben a bulváron tüntető diákcsoporttal találkozott, melynek tagjaitól megkérdezte, hogy tulajdonképpen miért tüntetnek, nem tudták megmondani. Tettek említést az öreg ügyvédek elleni harcról, akik nem engedik őket szóhoz jutni.

— De ha a tüntetés oka ez — folytatta — akkor nem értem, mit akarnak a orvosok? Most már ők is mozgolódnak, hogy csökkentés a négy esztendőes specializálási időtartamot. A tüntetők a lányokat tolják a demonstráció előterébe, mert ezzel akarják a rendőrség kiméletét kiprovokálni. Legutóbb a király is összetalálkozott egy tüntető csoporttal, amikor a Goethe-ünnepségre ment. — Nálam behatoltak a lakásba és titkárnőmet félretolva rontottak be hozzám.

Duca volt a következő szónok, aki a tüntetések kapcsán megemlítette, hogy a kormányt törvényhozási mánia fűti, ez sok minden bajnak az okozója. Az a véleménye, hogy a diákokat különböző elemek heccelik.

Közbekiáltások: Hitleristák és a kommunisták!

Lupu energikus beszéde nagy feltűnést keltett, mert többek között felemlítette, hogy a

számára az emberi együttérzés örök törvénye parancsol.

Hittel hisszük, hogy a jóság, emberszeretet, részvét még ott parázslik a szívek, lelkek mélyén, a közöny és bizalmatlanság vastag kerge alatt. Szent meggyőződésünk, hogy ez az örök tüzet védő kemény kéreg lemálik az emberi lelkekről, az összeomlott családi tűzhelyek romjain siró kétségbeesés láttára.

Még folyik a küzdelem mindenütt az árral elöntött földeken, a pusztító elemmel. Mentőcsapatok dolgoznak lobogó fáklyafénynél a jégtorlaszokon és a mesterséges gátakon. Mi, a társadalom könyörülő és megértő lelkiismeretét idézzük: ne maradjon el senki sem azok-

teológusok egy küldöttsége jelent meg nála, amelynek tagjai elpanaszolták, hogy a patriacha becsukatta az internátusokat. Súlyos szavakkal aposztrofálta a patriarchát.

Szavait éles kormánypárti közbeszólások zavarták meg.

Lupu: Én nem önökkel, hanem a fejjel beszéllek, amely többet ér, mint önök valamenynyijének koponyája.

Közbekiáltások: Tessék rendreutasítani!

Lupu: Miért, mert azt mondom, hogy Iorga feje többet ér, mint a maguké?

Dumitru Borca: Vonja vissza!

Lupu: Nem vonom!

Goicea (Iupista Borca felé): Ökör!

Nagy tumultus támad, az elnök jobbnak látja az ülést felfüggeszteni, majd szünet után napirenden a konverziós törvényjavaslat vitájának befejezése szerepelt. Az utolsó szakaszt is elfogadták és az elnök konstataja, hogy névszerinti szavazásra érkezett be kérés, ezért ezt el is rendelte.

Gheliagian a nemzeti-parasztpárt, Florescu az Omul Liber, Duca a liberális, Lupu a saját pártja nevében megszavazza a javaslatot. Toma gheorghista a liberálisok nevében kezdett beszélni, amire újra kitört a vihar. Több liberális képviselő, az élen Manolescu Strungával és Pucereaival Toma felé rohant, aki azonban kihajolva padjából, megragadta előbb Pucereat, majd Manolescu Strungát. Pucereat inzultálta is. Pucerea viszonzni akarta az ütést, de szétválasztották őket, ekkor kiment, hogy oldalról közelítse meg a gheorghistákat, de Otetelesanu ezt megakadályozta.

Elismerés Argetoianunak

Constantin Bordeni a gheorghisták, Trifu a cuzisták, Singer a zsidópárt, Lucian a szocialisták részéről csatlakozik a törvényjavaslat-hoz. Ezután megkezdődött a névszerinti szavazás, amelynek során 246 szavazattal 17 ellenében a javaslatot megszavazták. Az eredmény kihirdetését nagy taps követte, azután Argetoianu kezdett beszélni, aki köszönetét fejezte ki a parlamentnek támogató munkájáért. A javaslat nem volt teljesen kiforrva, amikor a Ház elé került, a módosító indítványok során itt teljesen kicsiszolódott az ország kétségtelenül legnehezebb törvényjavaslata.

ról a gátokról, amelyeken az inséggel szemben kell megvívni a harcot az árvizkárosultakért! Az Aradi Közlöny Aradmegye prefektusával és Aradváros polgármesterével egyetértőleg személyes támogatásuk mellett indította meg társadalmi segélyakcióját, mert tudja, hogy mindenki eleget tesz kötelességének és senki sem fog elmaradni onnan, ahol a segítségre szorulóknak segítenek. Fel tehát a gátakra! Arra, melyet az anyagi romlás fenyegető árja ellen építünk! A legcsekélyebb adomány is egy-egy homokszálat jelent a gátszakadással és egy-egy téglát az újépítés nagy munkájánál, melynek sikere új élet kezdetét jelenti, az iszapos romok között!

Emberek százai jutottak koldusbotra az aradi árvíz következtében

Jelentések a megyéből. Elfogyott a dinamitkészlet.

Rémhírek a bodrogi gát átszakadásáról — Izzalmas jelenetek a cukorgyárnál — Összeomlott házak — Éjszakai munka a csálai erdőben — Kétségbeejtő helyzet a vizalatti Ségában — Megrázó jelenetek a mentési munkálatoknál

A csálai erdő viz alá került ma éjszaka

Arad lakossága ma az éjszakai árvizesemények hatása alatt izzalmas napot élt át. Az utcákon, kávéházakban, üzletekben, irodákban és különböző munkázemekben, mindenütt csak az árvízveszedelem lehetőségéről beszéltek és az izgalom az esti órákban elterjedt riasztó hírek miatt, nőttön-nőtt. A város periferiáin tagadhatatlanul, még mindig a rémület és aggodalom uralkodik és a vízben álló, rombadólt, vagy kiürített házak százai felett ott gubbaszt a nyomor és pusztulás kísérete. A nap kiemelkedő eseménye az volt, hogy a nekivadult Maros, amely tegnap a cukorgyár környékét öntötte el, ma megkerülte a csálai erdőt és az erdő mögött kicsapott medréből, elborítva az erdőterület tizenöt négyzetkilométernyi részét. A megdagadt ár két és fél kilométer szélességben hömpölygött keresztül a csálai erdőn, hóval borított hatalmas jégtömböket dobálva hullámozó hátán. A csálai erdő felől rohanó ár riasztó híreket kergetett maga előtt és Arad lakosságának legnagyobb része ébren töltötte az elmúlt éjszakát, a felizgatott fantáziá rémképei már a félrevert harangok kongását is felidéztek a képzőletekben. A mai eseményekről egyébként a következőket jelentő az Aradi Közlöny munkatársa:

Aradmegye prefekturáján a permanens szolgálat keddről-szerdára virradó éjszaka is rendesen folytatódott. Az éj folyamán beérkezett legfontosabb jelentéseket az Aradi Közlöny legutóbbi számában éjjel három óráig bezárólag ismertettük: azóta a helyzet sem a Fekete-, sem a Fehér-Körös szakaszán, sem pedig a Maros felső folyásán nem változott. Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott *Hunyár* Algernon és *Talmacean* Péter megyei interimár-bizottsági tagokkal, akik egybehangzóan az alábbi helyzetjelentést nyújtották a kora délutáni órákban a megyei árvízszakaszok állapotáról:

— A helyzet nem változott a folyók szakaszain, sőt a vadvizek árterületein sem. A Lunkaságban áll a víz, de apadó tendenciát mutat mindenfelé. A kisjenői jelentéseink arról számolnak be, hogy a Fehér-Körös az egész vonalon visszatért medrébe. A víz Kisjenőnél 140 centimétert apadt. Ami a Maros felsőszakaszának helyzetalakulását illeti, ma reggel jelentették, hogy a Maros Gyulafehérvárnál 60 centiméterrel nőtt, Soborsinnál a növekedés már 5 centiméterre csökkent, Radnától azonban átlag husz centiméteres az apadás. Nagypélnél és Ottlakánál a vadvizek mutatnak egyelőre hullámozó ártendenciát, de igen valószínű, hogy a megszűnt csapadék ezt a területet is kedvezően befolyásolja.

A jégtorlaszok veszedelme

— Aradon reggel 6 órakor a Maros vizalása 423 centiméter volt, amely déli tizenkét óráig anélkül csökkent le 400 centiméterre, hogy sikerült volna felrobbantani a bodrogi jégtorlaszt. Bodrognál harminc városi munkás segédlete mellett a lakosság a védőgátak megerősítésén dolgozik.

Az Aradi Közlöny hivatalos helyen nyert információi szerint a Maros folyásának felső megyei szakaszán a csicséri és a paullsi jégtorlaszok tervbevetett robbantása az éjszaka folyamán elmaradt, mivel a hatóságok mindaddig nem távolították el a torlaszokat, amíg a csálai erdőnél és a bodrogi gátnál nem sikerül a felgyűjt torlaszokat utjukra indítani. Az éjszakai órákban — amint az Aradi Közlöny legutóbbi számában beszámoltunk róla — a csicséri négy és fél kilométeres jégtorlasz alsó része másfél kilométeres szakaszon leszakadt és a vastag jégtáblák gyorsvonati sebességgel érkeztek le a hajnali órákban a Cukorgyárnál

megtorlódtott jégtorlaszhoz. A csicséri jégtömegek leérkezése ideig-óráig a vízszint növekedését eredményezte, de a víz a hármasszigetek felé új folvást talált magának.

Serbanu György dr. megyei prefektus a délelőtti órákban újlag megtekintette a Maros alsó aradi szakaszán az árvíz helyzetét. Megállapítást nyert, hogy vizár visszavonulóban van: a délutáni órákban már 20 centiméterrel apadt a reggeli nivó óta a Maros vízalása.

A tervbevetett robbantásokat a cukorgyár mellett, illetve még lejjebb a csálai erdőtelep-nél összetorlódtott jégtömböknél nem lehetett kellő eredménnyel foganatosítani, mivel a vármegye és a város ekrazit és dinamit-készlete teljesen elfogyott. Aradváros vezetője, *Radu* Cornel dr. interimár-bizottsági elnök ma telefon utján kért újabb robbanó-anyagokat Temesvárról, ahonnan a kért mennyiségek az esti órákban meg is érkeztek és a kivezényelt pionírsapátok hozzáláthattak a robbantásához.

Voicu temesvári pionir-örnagy és *Branca* pionir-kapitány ma délelőtt két pionir-csapat-tal a Cukorgyártól csónakokon Zsigmondházát közelítették meg. A Maros zsigmondházai partján katonák dolgoznak a védőtöltések megerősítésén. A délutáni órákban megérkezett Temesvárról *Petrescu* pionir-ezredes, a temesvári utász-ezred parancsnoka, aki a veszély hírére

Ejszakai riport a viz alatt álló csálai erdőből

A riasztó hírek vétele után az Aradi Közlöny szerkesztősége telefonon érintkezésbe lépett *Economu* Virgil vezérinspektornal, a csálai szőlőtelep igazgatójával, aki részletesen informált arról, hogy a csálai-erdő viz alatt áll és hogy a víz rohamosan növekedik. Az Aradi Közlöny munkatársa a késő esti órákban kocsin ment ki a helyszínre és az ott látottakról az alábbi részletes tudósításban számol be:

Feneketlen sárban halad a kocsi és a lovak csak lépésben tudnak menni. Elhagyjuk az Alsó-temetőt, már tul vagyunk a lövöldén, a városi fa-iskola következik és ekkor a baloldalon — ott, ahol a csálai-erdő kezdődik — egyszerre feltűnik a víz, amely alig harminc-négyven centiméternyire van a töltés szintjétől.

A Maros rendes partjától ez a hely több mint másfél kilométernyire van. A víz a lövölde mögött lépte át medrét az elmúlt éjszaka és ellepte az egész erdőt. A lovak májdnem térdig gázolnak a sáros vízben. Lámpa itt alig világít. Van valami háborzongató az egész jelenetben. Jobbra a még hóval fedett mezők, a legelők, amelyeket nem egy helyen ellepett a talajvíz, balra pedig az erdő, amelynek fájából sok helyen csak az ágakat, a koronát lehet látni, a törzs a vízben. Valami titokzatos zugás is hallatszik, az ember, aki az árvízveszedelem besuggeráltságával megy ki, azt hiszi, hogy ezt a víz okozza, de amikor a kocsi megáll és megkísérli külön, a kocsi okozta zajtól függetlenül megfigyelni ezeket a hangokat, veszi észre, hogy csak az erdő beszél, az erdő szokásos hangját hallani: a fák, az ágak között végig fu az északi szél.

Utközben több helyen is leszállunk. A helyzet többé-kevésbé mindenütt egyforma. Az erdő hatalmas területe viz alatt van és ez a víz eljutott addig a töltésig, amelyen az elmúlt év nyarán a város a munkanélkülieket dolgoztatta. Van olyan hely is, ahol a Maros vize csak husz-harminc centiméternyire van a töltés szintjétől, de többnyire ötven centiméter választja el a vizet a töltéstől. Valahol most már fények tűnnek fel és csakhamar egy ház körvonalait is ki lehet venni. Itt kiszállunk.

A Csálai-szőlőtelep első számú őrháza ez,

érkezett Aradra. A pionir-ezredes dr. *Serbanu* György megyei prefektussal azonnal autóra ült és a veszélyeztetett csálai-erdőtelepre ment, hogy személyesen vegye át a mentési munkálatok irányítását.

A város mérnöki hivatalában ma átszervezték a szolgálatot. A város két főmérnöke, *Tripa* Mihály vízüzemigazgató a ségai szivattyukkal irányítja a munkálatokat, *Vass* Barnabás főmérnök pedig a Cukorgyárnál és a bodrogi gátnál vette át az ott dolgozó városi munkások irányítását. A városházán állandó permanenciában dolgozó mérnöki inspekción 6—6 óras turnusokba állították be a szolgálatot *Sincai* Jenő és *Rafiroiu* mérnökök felváltva látják el.

Egy megdöbentő hír

Amíg a délelőtti órákban a ségai szakaszon a szivattyuk derekas munkáját mindenütt eredmény kísérte, Mikalokán pedig a katonatemetőnél az ut átvágása utján nyitották meg az utat az összegyűlt talajvíznek, addig

délután 5 órakor a bodrogi gátszakaszon megdöbentő esemény híre terjedt el.

A hírek szerint a Hármasszigetnél a víz elhagyta medrét és a jégtáblákkal bombázni kezdte a gátat, majd az ugynevezett kisvasut töltését, amely párhuzamosan halad a Holtmaros medrével. A csálai-erdő fái nagyban enyhítették a jégtáblák bombázását, de a víz által alámosott töltés husz méteres szakaszon beomlott és a Maros vizárja átözönlött a töltésen az egykori Ortutay-tanya, Szenttamás és Buzsák felé.

A riasztó híre *Economu* Virgil a csálai erdőtelep igazgatója azonnal alarmirozta a téparancsnokságot és a megyei prefekturát, rögtön segítséget kérve. Ugyanebben az órában érkezett ki a helyszínre két pionir-csapat 300 kilogramm dinamittal, hogy hozzálassanak a Marost elzáró jégtorlasz szétrobbantásához. A város részéről *Vass* Barnabás főmérnök jelent meg a helyszínen.

amelyben *Urcan* Dumitru ör lakik. A szobában halvány fényt terjeszt egy petróleumlámpa, de a sötétséghez szokott szemnek most ez is világosnak tűnik. A padokon és a földön munkások ülnek, bennünket *Vulcu* városi tisztviselő fogad. A falon telefon függ, ezt ma szerelték fel, amikor délután a szőlőtelep értesítette a várost a fenyegető veszedelemről. Közel harminc ember van a szobában. Itt tudjuk meg, hogy tulajdonképpen hogyan is áll a helyzet.

— Délután telefonáltak be innen a városházára, — mondja *Vulcu* aki egész éjjel itt inspekción a munkásokkal. — *Vas* Barnabás mérnök ural és harminc munkással azonnal kísértünk ide. Itt járt egyébként a délután folyamán a polgármester ur is. A jelentés szerint, a Maros áttört a bodrogi gátat és egyesült a Holtmarossal. Kimentünk a bodrogi gáthoz és megállapítottuk, hogy a hír nem felel meg a valóságnak és hogy a veszély távolról sem olyan nagy, mint amilyenek az elterjedt hírek festették. A riasztó hírek ugy keletkeztek, hogy a bodrogi gát öre, aki megrémülhetett a víz rohamos emelkedésétől, betelefont a szőlőtelepre. Itt a jelentést tévesen értelmezhetők és ezért telefonálták nekünk azt, hogy a bodrogi gátat áttört a víz.

Elpusztult a csálai erdő vadállománya

Kimegyünk a házból, a töltésnél megmérjük, hogy milyen a víz állása. A legutóbbi mérés óta egy centiméterrel emelkedett.

— Ettől a helytől — mondja informátorunk, — a Maros régi partja két és fél kilométernyi távolságban van. Ezt a területet teljes egészében víz borítja. Mintegy tizenöt négyzetkilométernyi területről lehet szó.

Egy bundás ember szólal meg mellettünk. *Gál* István erdőőr.

— Tessék megírni azt is, — mondja — hogy az erdei állatoknak tekintélyes része belefutott a vízbe. Az özek, nyulak egész tömege menekült kétségbeesetten, de csak nagyon kevesen tudtak a töltésen tul jutni, tekintélyes részét utolérte az ár és odavesztek a vízben. Valaki még azt is megjegyzi, hogy tulaj-

donképpen az mentette meg a várost, hogy a munkanélküliekkel a nyáron ötven centiméterrel emeltette a töltést. Most ez az ötven centi az, amely a Maros vizállása és a töltés között a differenciát képezi.

Az árvíz következtében a textilgyár is rendkívül súlyos helyzetbe került. A gyár vezető csatornája ugyanis a Holtmarosba vezet, amely az utóbbi napokban rendkívül megduzzadt és így nem tudta befogadni a textilgyárból jövő vízmennyiséget. Ennek következtében azután több ház víz alá került. A város műszaki osztálya ilyen körülmények között kénytelen volt a gyárat leállítani, ami által mintegy 1500 munkás maradt kenyér nélkül.

A csálai ut után munkatársunk megjelent Ségában is, ahol lényegesen javult a helyzet. A Holtmaros apadóban van, úgy hogy szó sem lehet arról, hogy valahol egyesült volna a Marossal. A pumpa egész éjszaka dolgozott és ez merete ki a vizet a textilgyári csatornából.

Kalandos ut Ségában

Hatalmas tavak szegélyezik az utat, amerre az ember a gyermekkorháztól Ségá felé halad. A feneketlen sárban az autó csak csigaléptekben halad, mindenféle serényen dolgoznak az emberek, akik földdel töltik fel udvarukat, hogy a talajvíz beözönlését az ucca felől megakadályozzák. A Str. Nic. Bolcas (Drégely-uccánál) dolgozik Tripa Mihály városi gépiüzemigazgató felügyelete alatt két szivattyú, amely a házakba folyó vizet a Holtmarosba viszi át. Itt volt tegnap legveszélyesebb a helyzet, azonban ma délutánra lényegesen csökkent a baj. Ma már keskeny gyalogjáró vezet a házak mellett, úgy, hogy azok, akik tegnap kiköltöztek házukból, nagyjából ma már ismét hazamehettek. Csak az ucca végén néptelen néhány ház, amely összedőléssel fenyeget. A Drégely-ucca 6. szám alatt Zámboi Péter munkanélküli géplakatos rögtönzött hidon keresztül közelítette meg kiürített házat és ma délután egyszerűen megkezdte a ház lebontását.

— Nem várjuk meg, amíg magától össze-dől, — jelenti ki elkéseredetten — mert akkor tönkre megy a cseréptető és a faanyag. Leg-

A pusztuló házban egy kétségbeesett ember várja a pusztulást

A cigánytelep felé eső részen hatalmas tó közepén áll egy kis, kékre festett házikó. Vigan uszkálnak a tó vizében a kacsák, láthatólag nagyszerűen érzik magukat. A kis ház kémenye füstölög, ami furcsa kontrasztot képez a körülötte látható pusztulással.

— Ott benn egy öreg uccaseprő lakik — mondják a környékben lakók — aki nem törődik a veszéllyel. Családját idejében kiköltöztette, ő pedig a házban maradt. Azt mondja, ez a ház az egyetlen vagyona, ha ez elpusztul, akkor neki sem fontos az élet.

Az uccaseprő, akinek nevét nem sikerült megtudni, mert az egész környék „félkezű Ion”-nak ismeri, most már legjobb esetben csónakon tudna kijönni a házból, ahová önkéntesen száműzte magát.

A kekesi cigánytelep számos kis vályogviskója omladozóban van és azok, akik eddig a legérélyesebben ellentállottak a kitelepítésüket célzó városi intézkedéseknek, most önként költözködnék el biztonságosabb helyre. A ségai talajvíz-veszedelemre nézve érdekes nyilatkozatot tett egy szakértő mérnök:

— A város az oka annak, hogy Ségában veszedelembe kerültek a házak — hangzott a nyilatkozat — mert engedélyt adott arra, hogy a Holtmaros legmagasabb vizállásánál egy méterrel alacsonyabban építsenek házakat. Gondolni kellett volna arra, hogy veszedelem keletkezhet valamelyik tavasszal.

Szemlelünk során mindenesetre megállapíthatjuk, hogy a kedélyek Ségában megnyugodtak már, ami érthető is, miután a város kivezényelt embereinek lelkes munkája elhárította a közvetlen veszedelmet Arad lezelhanyagoltabb városrésze lakossága felett.

Az Alsómarospart-sor drámai eseményének egyik legiragikusabb momentumát az az esemény képezte, amelyről elsőnek számolt be az Aradi Közlöny és amelynek halálos áldozata Thurzó Józsefné, negyven éves asszony,

Friss, most érkezett

ELISABETH ARDEN-

ÁRUK

Drogeria „CITY“ Parfumeria

E. ZEINER (Minorita-palota.)

Kérje díjmentesen a szépséghibákkal foglalkozó utmutató könyvet.

alább megmentem azt, ami még menthető, ugyanis tönkretett már ez a víz.

Hiába beszéltek le szándékáról és nyugtatták meg, Zámboi serényen folytatja a vagyontmentési munkát.

Hasonló a helyzet a Csaba-ucca végén. Itt több házat alá kellett vastag gerendákkal támasztani, hogy össze ne dőljön. Tóth András, özv. Szabó Lajosné és Arzinberger Ferenc munkanélküliek ismerősöknél húzták meg magukat, mert minden percben várható, hogy házuk rájuk omlik.

— Minden holminkat el kellett szállítani és most 3—400 lej havi bért kell fizetnünk azoknak, akiknél hajlékot kaptunk — panaszzolják.

Tehát vannak, akik még a szerencsétlenségéből is jó üzletet csináltak.

Thurzó József asztalos felesége volt. A szerencsétlen asszony tudvaleg, amikor meglátta az ijesztő sebességgel közeledő árt, olyan rémület fogta el, hogy szívszélhűdés következtében meghalt. A Strada Rotaru 48-as számú ház előtt ma nagy tömegben állottak az emberek, ismerősök és idegenek, akik suttogva beszéltek a szerencsétlen asszony tragédiájáról. Most fekete kocsi érkezik, a temetkezési vállalat kocsija, az emberek utat nyitnak előtte és a gyászujtotta ház kapujára felkerül a fekete lobogó.

Drámai jelenetek az Alsómarosparton

Az Ilona-, Választó-, Demeter-, Illés-, György-, Uj-ucca Marospartra nyíló sarkán hosszú sorokban állanak az autók, bérkocsik, a belváros lakói nagy tömegekben jönnek ki megnézni az árvizet. Az amatőr-fényképészeknek egész kis csapata lepi el a bokáig érő sárban uszó töltést és igyekszik lemezén megörökíteni a nem mindennapi, szomorú látványt egy-egy részletét. A Strada Barbu Lautaru (volt Töltés-ucca) mentén végig húzódó töltésen butorok, ágynemű, ruhanemű, minden-

Az aradi árvíz hősei, akik embereket és vagyonokat mentettek

Mézes István háza előtt most is csónak áll, Kovács Kálmánon kívül négy cserkész van benne. Ezek a cserkészek ma egész nap segítettek a mentési munkálatoknál és hihetetlen áldozatkészségről tettek tanúságot. Később megérkezik Nieszer Gábor cipésmester is, aki pedig egész éjjel a mentési munkálatoknál segédkezett. A ház ablakán át valaki adja ki a különböző tárgyakat. Mint megtudjuk, Theimler Ferenc, Mézes István sógora, az AAC válogatott kapusa van a házban és ő igyekszik a szobából a különböző berendezési tárgyakat kiadni. Egymásután kerülnek elő a székek, az-

amit hirtelenében sikerült megmenteni az ár elől, de amelyet még nem tudtak sehol sem elhelyezni és amelyet most itt áll a szabad ég alatt. Emberek állnak itt, vörös szemű, fáradt emberek, akik már több mint huszonegy órája nem aludtak és akik csak percekig pihennek, hogy aztán újból és újból elkezdjék a mentési munkálatokat.

Egy kétségbeesett család áll a töltésen és szinte apatikusan figyeli a mentési munkálatokat. Mézes István pincér és családja rettenetes órákat élt át az elmúlt éjszaka. A megviselt ember a következőképpen mondja el a történeteket:

— Nem sokkal előbb tértem haza, mint amikor a víz percek alatt ellepte itt az egész területet. Amikor észrevettük a víz közeledését, mindenképp a feleségemet akartam megmenteni. Ekkor a víz azonban már oly magas volt, hogy a mentés csak Britt László segítségével sikerült, aki önfeláldozó munkát fejtett ki a mentés körül. Én ezután visszamentem a házba, ahonnan különböző holmikot akartam még magammal vinni. Kimenni azonban már nem tudtam, a víz ekkor már térdig ért a szobában és egyre emelkedett. Még eszembe jutott, hogy a feleségem azt mondta, hogy a pénz a szekrényben van és ezt igyekeztem megmenteni, azonban nem találtam. Magamhoz vettem az iratainkat és ekkor dermedt lábakkal az egyre növekedő vízben a padlásra igyekeztem feljutni. Ekkor nyolc óra körül járhatott az idő. A ház körül zugott, zajlott a Maros és én egy fejszével kétségbeesett erőfeszítéssel igyekeztem rést vágni a ház falán, hogy segítségért kiált-hassak és ezen a részen át kimászhattam. Hosszú ideig tartott ez a munka. Már féltizenkettő volt, amikor a fejszével hasított nyíláson át le-bocsáthattam egy létrát, amelyet dróttal kötöttem a ház falához. Segélykiáltásaimra figyelmesek lettek abban a csónakban, amelyet Kovács Kálmán szücsmester vezetett és így aztán megmentettek. Kovács Kálmánról talán még azt is meg kell mondanom, hogy harminc embert mentett meg és csak aztán, most délután kezdett a saját vagyona megmentéséhez.

tán egy rádió alkatrészei.

A parton állók most megdöbbenve veszik észre, hogy a csónakban lévő izgatottan tekintenek be a ház ablakán, szólítják Theimlert, majd pedig csuromvizesen kerül ki a ház ablakán az AAC válogatott kapusa, vacogva ül a csónakba és úgy hozzák a partra. A töltésen túl lévő egyik házba megy és itt beszélünk vele, aki ez alkalommal nem egy válogatott meccs, hanem az árvíz hőse:

— A szobákban — mondja Theimler, — valósággal usznak a butorok. Én egy uszó szekrény tetején balansiroztam, ezen „evez-

tem" és úgy próbáltam kiadni az ablakon, amit még lehetett. Egy adott pillanatban azonban kibillent a szekrény alólam és én beleesem a vízbe. Pillanatig kerestem lábammal a talajt, azonban nem találtam, úgy, hogy végül is kénytelen voltam rendes tempóval uszni a szobában és így jutottam el az ablakig, ahol aztán kimentettek.

Forralt bort iszik. Más fehérneműt, más ruhát vesz fel és alig telik el egy negyed óra, a jeges fürdő után, már megint ott lehet látni a csónakban és evez, ment a vízzel határolt házak között.

Valamivel feljebb, a Töltés-ucca elején, gyermekek állanak a parton. A kisfiú meséli el, hogy hogyan árasztotta el a víz a házukat. Édesapját Toma Miklósnak hívják és cipőkrém készítésével foglalkozik. A ház pincéjébe teljesen behatolt a víz és már a szobákat is fenyegeti az ár. Öt gyermek van a családban, amelynek tagjai most a szomszédok vendégszeretetére szorultak. Bayer József cipész háza már az összedüléshez áll közel. Iovanovici Mita Uj-ucca 33. számú házában pincéjét, lakásának egy részét tetve tönkre a víz. Teoreanu Illés fuvaros, egy gyermekes családapa házában csak a teteje látszik ki a vízből, szekérét, butorát elvitte az ár és a család tagjai épphogy az életüket tudták megmenteni, amikor közeledett a veszedelem. Farkas Lőrinc Strada Barbu Lautaru 31-33. számú házában tegnap még méteres volt a víz, mára azonban már apadt valamennyire. Raicu Vazul lakásában térdig érő a víz. Raicu János pénzbeszédő házából csak az ablakok egyrésze és a tető mered ki a vízből.

Összeomlott házak

Mai lapszámunkban emlékezünk meg arról, hogy az idős Bóár János és felesége, még a késő éjjeli órákban sem akarták hagyni házukat. Később azonban, amikor a veszély egyre fenyegetőbb vált, ők is arra kényszerültek, hogy beszálljanak a csónakba, amely a part felé vitte őket. Azonban ez a Strada Vacaresti 7. szám alatti ház, amelynek gazdája nem akartak elhagyni, szintén nem kerülhette el sorsát: az éjszaka folyamán a konyha fala elszakadt a szobától, ma délelőtt tíz órakor pedig összeomlott az egész épület. Stanciu Béla Caramidar-uccai házából a víz elvitte magával a butorokat. Borbély Béla Strada Vacaresti 11. szám alatti házat pedig szintén tetőig ellepte a víz, az ólban lévő három disznó pedig magával vitte. Lebu János hét gyermekes családapa háza szintén roskadozóban van és majdnem ilyen súlyos a helyzet Lipovan Mihály Caramidar-uccai házában is. Özvegy Botosnénak, egy mozdonyvezető özvegyének háza teljesen összeomlott. A szerencsétlen asszony még vasárnap kiköltözött a hából.

Nagy kárt szenvedett Kosara Béla kereskedő is, akinak baromfiitenyészetje volt. A jeges ár betódult az udvarra, magával vitte a ketrecek jórészét és bennük a baromfiakat. Kovács Gábor kovácsmester háza abban a pillanatban dült be nagy robajjal, amikor éppen elhaladtunk előtte. Idősebb, kopott ruhájú asszony sir a parton. A csónakot várja izgatottan, mivel nem tudja, hogy egyáltalán sikerül-e butorai közül valamit megmenteni. Német Istvánnak hívják, öt gyermeke van és

most a szomszédok kegyelmén él. Kovács Kálmán szücsmester háza szintén víz alatt áll. Ez az ember volt az, aki a maga bajával nem törődve, egész éjjel a többiek megmentésén dolgozott. Risterer Péter pincér háza süpedőben van, a Hercules celluloid-gyár ablakáig ér a víz. Turcean Péter Hajnalcsillag-ucca 3. szám alatti háza szintén összedült. Ripsig Mária háza hasonlóképpen. Nagy Károly asztalos házába ugyancsak behatolt a víz. Hasonló a helyzet Bota Sava bérkocsis, Milankovics-házban és a Radács-féle korcsmában, míg Golop Jánosné napszámos asszony háza teljesen víz alatt van. Gábor György Kovács háza pedig összedült.

Sok nevet lehetne még felsorolni. Neveket, amelyeknek tulajdonosait ugyanaz a tragédia sújtotta, embereket, akiknek butorát, berendezését vitte el az ár, akinek házat lakhatatlanná tett, vagy pedig rombadöntötte a víz. Nyomor és kétségbeesés kíséri az aradi árvíz útját, amelynek nyomán a gondok hasonlóképpen végtelen árja fakad.

Ma utoljára. Corso-mozgó Holnap premier.

Hawaii Éjszakák.

Eredeti exotikus tájak, a gyönyörű hangja

Kais-Arrowa

koloratur énekesnő művészi játékaival.

Önagysága kalandos kimenője.

Liane Haid, Hans Brausewetter

A. Prejean

a ragvogó német filmoperettben.

Nagy tűz a Königsbergi Operában

A tűz az előadás alatt tört ki — A közönség fegyelmezetten viselkedett — Egy tüzoltó súlyosan megsebesült

Königsbergből jelentik: Az Operaház szerdai előadásán „A három muskétás” előadása alatt rövidzárlat következtében tűz ütött ki. Az Opera igazgatójának rendelkezésére félbeszakították az előadást, majd az igazgató a függöny elé lépett és közölte a közönséggel, hogy tűz következtében az előadás abbamarad. Kérte a közönséget, hagyja el minél gyorsabban és minél nagyobb rendben a nézőteret. A nagyszámú közönség a lehető legfegyelmezettebben viselkedett és bár a lángnyel-

vek kicsaptak a nézőterre, mindenki nyugodtan várta a ruhatárban kabátját és csak azután távozott. Közben leengedték a vasfüggönyt, majd a kivonult tüzoltóság megkezdte a mentés munkáját. Közben az egyik tüzoltó, aki a tetőn dolgozott, elkabult a füsttől és lezuhant nyolc méter magasságból. Súlyosan sérülve szállították kórházba. A tető teljesen tönkrement, azonban az épületet sikerült megmenteni.

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi Városi Színház heti műsora. Szombaton este fél 9-kor: Az ember tragédiája. (Madách halhatatlan remekműve). Erkel teljes kiserőzenéjével. A tavaszi idény ünnepi megnyitólőadás. Uj, leszállított helyárrakkal. Legdrágább jegy a zsöllye első sorában is csak 70 lej. Poór Lili, Kaszab Anna, Bárdy Teréz, Bárdos Klári, Váró Anni, Kiss Mariska, Barsi Ödön, Forgács Sándor, Fekete Mihály, Tóth Elek, Balázs Samu, Tasnády András, Tompa Sándor, Rajnay Sándor felléptével. Grandiozus új kiállításal. Sorozatszám: 138. — Vasárnap délelőtt 11-kor: A torockói menyasszony. (Nagyon olcsó mozihelyárrakkal). A jegyek ára: 25, 20, 15, 10 és 6 lej. Sorozatszám: 139. — Délután 4-kor: Az ember tragédiája. (Uj, leszállított helyárrakkal). Sorozatszám: 140. — Este fél 9-kor: Iglói diákok. (Király Ernő vendégjátéka). Uj, leszállított helyárrakkal. Sorozatszám: 141. — Hétfőn délután 4 órakor: Az ember tragédiája. Uj, leszállított helyárrakkal. Sorozatszám: 142. — Este 9 órakor: Nagy Endre konferansz-estje, (a legjobb magyar csevegő egyetlen előadása). Sorozatszám: 143.

* Király Ernő és Nagy Endre, a neves budapesti közör az aradi közönség körében. Az idei husvét kiemelkedő kultúreseménye lesz, hogy az aradi színház igazgatóságának sikerült megnyerni Király Ernőt egyetlen aradi vendégszereplésre. A körülrajongott művész vasárnap este az „Iglói diákok” vezetészerepét fogja eljátszani az aradi közönségnek. Felesleges ódákat zengeni úgy a főszereplőről, mint magáról a darabról, hiszen a legtöbb ember már ismeri, mert hosszú esztendő-kön át kedvenc színésze volt Király Ernő és kedvenc darabja az „Iglói diákok”. A husvét program különben a legszerencsésebben alakult. Mindent megkap a közönség, ami kedvére való, úgy, hogy egyik előadás sem fogja megbánni, hogy a mai súlyos viszonyok mellett pénzt áldozott a színházkultúrára. Esti előadás a legdrágább ülőhely 70 lej, ennél jóval olcsóbb a délutáni mérsékelt helyáru előadás, a mozihelyárrakkal pedig még ma is csodákkal határos redukción hajtott végre az igazgatóság. Vasárnap délelőtt 11 órakor matinén a közönség idei kedvenc darabja: „A torockói menyasszony”, délután: „Az ember tragédiája”, este: az „Iglói diákok”, hétfőn délután: Az ember tragédiája, este pedig Nagy Endre fogja csillogtatni az aradi színpadon briliáns szellemességét.

* Az egyetemes emberi szellem kincsesháza: „Az ember tragédiája”. Mi értelme van az emberi életnek és az emberiség történetének? Erre kap Ön választ „Az ember tragédiája”-ban. Jellemző alakok, egyének és események pazar művészi összeválogatása „Az ember tragédiája”. Fekete Mihály koncepciózus rendezésében lát napvilágot „Az ember tragédiája”. Egyiptom, Görögország és Róma színpompás képe egészen új stílusban bontakozik ki „Az ember tragédiája”-ban. A modern történetírás teljesen igazolta, hogy Madách látnok volt „Az ember tragédiája”-ban.

* Megjelent a Színházi Élet husvét albuma. Ünnepi köntösből jelent meg Ince Sándor hetilapjának husvét száma. A több mint 230 oldalas album legnagyobb szenzációja az a regény, amelyet most írt a Színházi Élet olvasóinak Hunyadi Sándor, „Két kis angol” a regény címe. A szenzációs képek és riportok egész tömege van az albumban, amely dacára annak, hogy közel 300 oldal, az ára csak 40 lej.

Katasztrófa ért egy magyar repülőt

Összeütközés a levegőben — Az egyik pilóta lezuhant gépjével — Súlyos zuzódásokat szenvedett —

Budapestről jelentik: Súlyos repülőszerecséltenség történt ma délelőtt Dénesfa község közelében, ahol egy repülőgép lezuhant és pozdorjává zuzódott. A kora délelőtti órákban a székesfehérvári repülőtér két pilótája: Gyenge János és Szabó Mihály egy-egy repülőgéppel felszálltak és mintegy félórát tartózkodtak a levegőben, amikor a közvetlenül egymás mellett haladó két repülőgép véletlenül egymásnak ütközött. Az összeütközés, amely oldalt érte a gépeket, nem volt súlyos, azonban ennek ellenére az egyik repülőgép elvesztette egyensúlyát és a következő pillanatban zuhanni kezdett.

A bentülő pilóta minden igyekezetét, hogy gépét ismét egyensúlyba hozza, hiábavalónak bizonyult és pár másodperc múlva a hatalmas alkotmány pozdorjává zuzódva hevert a földön. A másik pilóta, aki simán földet ért, azonnal társa segítségére sietett, akit rendkívül súlyos sérülésekkel huzott ki a repülőgép roncsai elől. Értésítették a hatóságokat és mentőket, akik azután a szerencsétlenül járt pilótát a székesfehérvári honvédkórházba szállították. Itt megállapítást nyert, hogy kéz- és lábtörést, valamint teste több részén súlyos zuzódásokat szenvedett.

Véres merénylet egy aradi csendőrtiszt ellen

Egy csendőrőrmester karddal és revolverrel támadta meg az aradi csendőrparancsnokság titkárát — Izzalmas harc a Magyar-uccán — A merénylő csendőrőrmester lelövésével fenyegetett egy rendőrtisztet is — Trocan Miklós csendőrtiszt súlyos sérülései — Izzalom Aradon a véres botrány miatt

Véres revolveres merénylet történt ma délután fél négy óra tájban Arad egyik legizgalmasabb utcáján. A merényletet egy csendőrőrmester követte el az aradi csendőrparancsnokság titkára ellen. Az Aradi Közlöny munkatársa az alábbiakban számol be Arad véres szenzációjáról:

Ma délután fél négy óra tájban Trocan Miklós csendőrségi tisztihelyettes, az aradi csendőrparancsnokság titkára hivatalából a Kossuth-ucca felé tartott egy kölyg társaságában. A Magyar-ucca és Kossuth-ucca sarkán hirtelen elébe ugrott Paraschin Sándor járási csendőrőrmester, aki kardját kivonva támadt a parancsnoksági titkára. Trocan védekezően maga elé emelte kezét, mire a lecsapó súlyos kard a kezén sebezte meg. Paraschin ezután még többször sújtott a karddal Trocan felé, aki az arcán és fején sebesült meg súlyosan. Sérülései dacára a parancsnoksági titkár rávetette magát a robusztos természetű támadóra és kicsavarta kezéből a kardot. Látnya, hogy Paraschin revolvertáskája felé nyúl, a karddal kezében a sarkon levő cipészüzletbe menekült, amely Ilika György tulajdona. Itt lerogyott egy székre. Ilika nyújtotta Trocan-nak az első segélyt és ideiglenesen bekötözte, amíg orvosi segítség nem érkezik.

Közben az uccán izgalmas jelenetek játszódtak le. Paraschin őrmester, elővont revolveréből az üzletbe menekülő titkár után még két lövést adott le, azonban egyik sem talált. Mindkét golyó a ház falába furódott. A második lövés után érkezett a helyszínre Margescu rendőrkomiszár. Margescu ma délután inspekción tartott és a közelben lejátszódott események lármájára lett figyelmes, mire kényszerült az inspekción szoba ablakán. Nagy töme-

get látott a közeli uccasarkon és erre odarohant. Paraschin akkor adta le a második lövést és amikor látta a feléje siető rendőrkomiszárt, neki szegezte a fegyvert:

— Ha még egy lépést tesz felém, lelövöm! — kiáltotta feléje.

Súlyos sérüléseket szenvedett a csendőrtiszt

Margescu nem törődött a figyelmeztetéssel, hanem a csendőrőrmesterre vetette magát és rövid birkózás után kicsavarta kezéből a revolvert. Ezután nagynehezen a rendőrségre cipelte és ott az őrszobán tartotta. A rendőrségre vezető úton újabb izgalmas harc keletkezett. Paraschin mindenképpen azon igyekezett, hogy kitépje magát Margescu komiszár kezéből és elszökjön. A rendőrtisztnek hatalmas erőszakra volt szüksége, hogy megakadályozza ezt, amiben segítségére volt két rendőr, aki az események láttára szintén odarohant. A rendőrök segítségével sikerült nagynehezen megfűkezni Paraschint, akit azután bevitték az őrszobára. Itt elsősorban megvizsgálták a revolvert és megállapították, hogy abban 15 golyó van. Időközben a laktanyából néhány csendőr jött ki és megtudta az eseményeket. Két csendőr nyomban a Terapia-sznanatóriumba sietett, ahonnan egy orvos kiküldését kérte. Dr. Windholz Béla főorvos ment kocsin a helyszínre, ahol összetalálkozott a már avizált mentőkkel. A mentőkocsi a sznanatóriumba szállította a súlyosan sérült tiszt-helyettest, akinek fején körülbelül husz centiméteres vágás talongott, míg ugyancsak fején, arcán és kezén kisebb vágások és ütések voltak. Windholz dr. bevarrta a vágást és nyomban kezelés alá vette a titkárt, akinek állapota az esti órákban erősen javult.

A csendőrőrmester véres merényletének oka

A délutáni órákban Margescu komiszár megkezdte a merénylő kihallgatását. A valómásból nagyon érdekes részletek derültek ki a merénylet okáról. Paraschin elmondotta, hogy az elkeseredés vitte tetteire. Ujaradon szolgált járási őrmesterként és nemrégiben ő leplezte le az ujaradi kommunista sejteket, a mivel nagy szolgálatokat tett az államnak. Ahelyett, hogy kitüntették volna, Oltszékébe helyezték hirtelen át. Itt kellett hagynia családját, mert nem tudott egész háztartásával elköltözni új állomáshelyére. Amikor most hazajött, megállapította, hogy felesége betegen az aradi kórházban fekszik, míg gyermekei Ujaradon vannak. Idegen családnál elhelyezve. Megtudta azt is, hogy a felsőbb hatóságok interveniáltak Aradra való visszahelyezése érdekében, azonban eddig az intervenciók nem jártak eredménnyel. Nagyon elkeseredett és az egyik korcsmában inni kezdett. Később, a délutáni órákban kocsival a csendőrparancsnokság közelébe hajtatott, miután bosszút akart állni Trocan Miklós titkárán, aki — szerinte — oka volt elhelyezésének.

Egy szemtanú a súlyos támadásról

A merénylő ismerősei, akik menteni igyekeztek tettét, azt mondják, hogy a háboru alatt fejlődést szenvedett, amelyből idegbaj maradt vissza. Ez és ittas állapota — mondják — volt okozója a véres eseménynek. Ezzel szemben a csendőrparancsnokságon veszedelmes embernek mondják Paraschin Sándort, aki most az aradi rendőrség fogdájában várja, míg döntések további sorsa felett.

Kihallgatta a rendőrség azt a bérkocsist is, aki a merénylet színhelyére szállította az őrmestert. Elmondotta, hogy Paraschin sokat tartózkodott egy korcsmában és onnan hajtatott erősen ittas állapotban a Magyar-uccához. Amikor kifizette őt, a közelben levő kopszállománál állt meg és szintén szemtanúja volt a merényletnek.

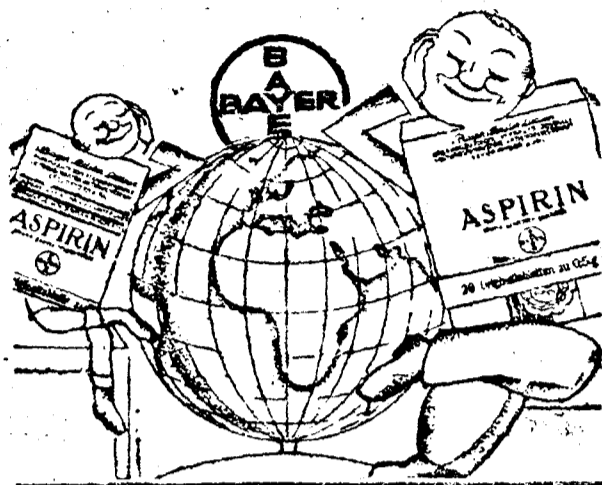
Az aradi csendőrparancsnokság telefonon jelentést tett az eseményről a temesvári ezredparancsnokságnak, amely közölte, hogy karhatalmat küld át Aradra, ahonnan Temesvárra szállítják a merénylőt. Itt fog felelni a katonai bíróság előtt tettéért.

Beszélgést folytattunk a véres merénylet egyik szemtanújával, az Ilika-féle cipészüzlet vezetőjével, aki a következőket mesélte el:

— Szokatlan lármát hallottunk közvetlen az üzlet előtt, mire szoltam Ilika urnak, menjen ki és nézze meg, mi történt. Ebben a pillanatban kivágódott az üzlet ajtaja és valaki berontott. Egy csendőri egyenruhába öltözött férfi volt, feje és arca tele vérrel. Eppen az egyik székig tudott eljutni, arra lerogyott és kiesett a kezében görcsösen tartott véres kard. Közben két lövést hallottunk s láttuk, hogy az üzletajtaja előtt egy csendőrtiszt áll, kezében revolverrel, amelyet az üzletajtónak szegezett. Ekkor lépett közbe egy rendőrtiszt. Ilika ur nyomban kötözőanyagért szaladt és bekötözte az áldozat fejét, majd a mentőket értesítette.

A revolveres merénylet híre nagy feltűnést keltett Aradon, miután számos nézője volt az izgalmas harcnak.

«BAYER» dicsőséges ASPIRIN-mestere hatalmas hírrel az egész világ tele, éléd járulunk, hogy hálát mondjunk néked, mert megváltottad a beteg emberiséget!

ASPIRIN

Tabletták reuma, nátház és főfájás ellen, csak is eredeti csomagolásban, 20 és 2 tablettával.

Kétszázhetvenöt halottja van az amerikai tornadónak

Kétezeröt száz sebesült — Óriási anyagi kár

Newyorkból jelentik: A borzalmas amerikai ciklon, mint azt újabb jelentik, számos emberáldozatot követelt. Az eddigi megállapítások szerint a tornadónak 275 halottja és körülbelül 2500 sebesültje van. Montgomerybe a hatóságok katonaságot vezényeltek ki a fosztogatás megakadályozása végett. Az anyagi kárt ezideig még lehetetlen volt felbecsülni.

Az aradvárosi mozgószínházak műsora

5. negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: AZ ELLOPOTT ARC. A község feszült várakozásban, a legjobb hangulatban, minden igényt kielégítve nézte végig ennek a kitűnő németül beszélő bűnügyi vígjátéknak a premierjét. A teljes sikert a következők biztosították: Hans Otto, Friedl Hüllin és Max Adalbert.

SELECT MOZGÓ: HIVJON ÉS JÖVÖK. Ez a dalamos, mókás, bájos német filmoperett a legsikeresebbek közül való, amire különösebb bizonyíték nem kell, mint annyit tudni, hogy Bolváry rendezte, Robert Stoltz írta a zenéjét, Willy Forst, Paul Hörbiger, Else Elster játsszák a főszerepeket. Ezért kellett ennek a filmnek kétszer körül járni a világot. (Utoljára).

Arad husvétii csemegéje:
Harry Piel: Botrány az Arénában

Németül beszélő kalandor-szkecs.

Ez a remek, kiváló kép a SELECT husvétii ajándéka.

GOETHE-émlékünnep

és FAUST előadása a temesvári német tunitóképezde vendégszereplésével április 3-án. A délelőtti matinéra és az esti előadásra együttes jegyek 14-100 lejig Jankernél, v. Deák F.-u. kaphatók

H I R E K

A vádtanács Anastasiu volt felügyelő további fogvatartását rendelte el

Ügyében a vizsgálat még nincs befejezve

Emlékeztet, hogy a temesvári tábla távirati utasítására letartóztatásba helyezték Anastasiu Dimitrie volt szőlészeti felügyelőt, akit azzal vádoltak meg, hogy, mint a fekete-szesz-ügy állítólagos kirendelt vizsgálóbiztos, illegális úton különböző cégektől pénzt vett fel. Anastasiu letartóztatása óta több ízben kérte szabadlábra helyezését, amelyet azonban nem hagytak jóvá és így továbbra is vizsgálati fogságban maradt. Ügye ma került újból az aradi törvényszék Alexandrescu—Nicula-tanácsa elé, amely mint vádtanács tárgyalta le a vizsgálati fogság kérdését. A vádtanács két tagja között nem alakult ki egyöntetű vélemény s ezért a tanácsot dr. Costa János törvényszéki bíróval egészítették ki. A tárgyalás folyamán az a vélemény jutott tulsúlyra, hogy Moldovan Sabin dr. delegált vizsgálóbíró Anastasiu ügyében még nem fejezte be a vizsgálatot, mert újabb és újabb adatok merülnek fel, amelyeknek szereplői kihallgatásra kerülnek. Tekintettel arra, hogy a főtárgyalásra a teljes vizsgálati anyagnak készen kell lenni, a vádtanács Anastasiu Dimitrie további fogvatartása mellett döntött.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Még tovább tartó és az évszakhoz viszonyítva hideg idő, főként délen és délkeleten kisebb havazások.

— **Husvétli istentiszteletek a Minorita-templomban.** Müttermüller József, az aradi római katolikus egyházközség templomi karnagya ma állította össze a Minorita-templomban lefolyó husvétli istentiszteletek kísérő zenéjét. Eszerint vasárnap d. e. a nagymise keretében Goller: Es-dur nagymiséjét adja elő a „Liszt“-vonószekerek, orgonakísérettel. Weirich: „Graduale“-ja után az Offertorium alatt Strecker: „Ava Maria“-jat éneklő Várfalvi Elza. Hegedűn kísérik: Mezei Zsigmond és gróf Porcia Lajos. Befejezésül Müttermüller: „Tantum Ergo“-ját adják elő. Hétfőn az ünnepi mise alatt Bihovsky B-dur Loretti miséje kerül előadásra, majd Schöpf: Gradualeja és Beliczay: Offertoriuma következik. A műsört a templomi énekkar adja elő, Müttermüller József karnagy vezetésével. Az orgonánál Kaletzky Vilma zeneanőrnő foglal helyet.

— **Venzelos lemond.** Athémből jelentik: A Népszövetség pénzügyi bizottsága megtagadta Görögország újabb hitelkérését. Ennek következtében Venzelos miniszterelnök holnap benyújtja lemondását.

— **Zaleszky Tardieu-t.** Párisból jelentik: Tardieu ma kihallgatáson fogadta Zaleszky lengyel külügyminisztert, majd megbeszélést folytatott Chlapovszky párisi lengyel követel. Ossuski cseh követel és Roux prágai francia követel.

— **Felboncolták Baghy Károly holttestét.** Budapestről jelentik: A hatósági orvosok ma boncolták fel Baghy Károly holttestét. Az orvosok megállapítása szerint a revolvérgolyó, amely Baghy mellébe hatolt, kétszer átszakította a főüdretet és ez okozta a belső elvérzést. Mint most a boncolás folyamán megállapítást nyert, Baghyt — az eddigi megállapításokkal ellentétben — két lövés érte. Eleinte ugyanis azt hitték, hogy a homlokán lévő seb attól származik, hogy fejét az ajtófélfába ütötte, Baghy né tudvalevőleg azt vallotta, hogy az első lövés golyója a menyegzőbe hatolt, most azonban megállapítást nyert, hogy az első lövés már fején megsebesítette Baghyt.

— **Borzalmas sáskajárás Argentínában.** Londonból jelentik: Argentína északi és középső tartományait emberemlékezet óta példátlanul álló sáskajárás fenyegeti. A sáskák pusztító léziói fergegként közelednek Argentína felé és a veszedelem elhárítására az argentinai kormány megtett minden óvintézkedést. Az északi és középső tartományok határán tízmillió láb szélességben drót-szöveget szerelnek fel, hogy megmentsék a vetéseket a közeledő pusztító sáskaraj elől. Így remélik, hogy a sáskajárás romboló vészét elháríthatják Argentína felől.

Hitelezési csalásért feljelentett aradi ékszerész

Szövetlerakatot létesített, de a szövetek árát nem fizette ki — Azzal védekezett, hogy vevői neki sem fizettek — A kihallgatott vevők beigazolták, hogy készpénzért vásároltak

Rendkívül érdekes ügyben érkezett bünvádi feljelentés az egyik aradi hatósághoz. A feljelentés hitelezési csalással vádol meg egy Aradon általánosan ismert ékszerészt, aki a közelmúltban szüntette meg üzletét. Az ékszerész néhány évvel ezelőtt Arad egyik forgalmasabb mellékutcájában szövetlerakatot létesített és raktárában többmillió lej értékű árut raktározott el, amelyért a vételárakat csupán egy részét fizette ki készpénzben. A szövetlerakatot mintegy két évig tartotta fenn, majd likvidálta s midőn ez megtörtént, körlevélben tudatta hitelezőivel, hogy az inkasszó nehézségekre való tekintettel a leszállított áruk hátralékos vételárát nem tudja kifizetni. Az egyik hitelező bünvádi feljelentésére indult meg azután a bünvádi eljárás, amelynek folyamán a

volt szövetkereskedő-ékszerész azzal védekezett, hogy több aradi nagyobb szabó-cégnek adott el szövetet, amelyek még ma is tartoznak a vételárral. Névleg meg is nevezte a cégeket és a nyomozást lefolytató hatóság a cégek tulajdonosait mára idézte meg és hallgatta ki ebben az ügyben. A kihallgatás alkalmával a cégtulajdonosok egyöntetűen azt vallották, hogy a vásárolt árut készpénzben fizették ki s így nem áll meg a feljelentett volt szövetkereskedő védekezése, hogy hitelezőivel az inkasszó-nehézségek miatt nem tudott elszámolni. A kihallgatás befejezése után a vizsgálatot vezető hatóság úgy döntött, hogy egyelőre eltekint a feljelentett kereskedő letartóztatásától és újabb tanúk kihallgatását rendeli el. A további intézkedéseket ezektől a tanúkihallgatásoktól teszi azután függővé.

— **Kártalanítás az amputált jobb lábért.** Temesvárról jelentik: Pekny Sarolta, a Hermann-féle cukrászda alkalmazottja 1930 áprilisában villamoson utazott, közben leesett a villamos lépcsőjéről s olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy jobb lábát amputálni kellett. A törvényszék 2500 lej havi járulékot ítelt meg számára és ezt az ítéletet most a Tábla is jóváhagyta.

Megérkeztek az olcsó tavaszi szövet és selyem újdonságok

Serilana

MINORITA-PALOTA.

— **Báró Jósika János nemzetgyalázási pere a nagyváradi törvényszék előtt.** Nagyváradról jelentik: Báró Jósika János, magyarpárti képviselő ellen nemzetgyalázási per indult, mert a községi választások idején egy nagykarolyi lapban cikket írt ezen a címen: „Nagykároly — a magyaroké”. Nemzetgyalázási perről lévén szó, a Tábla székhelyén levő törvényszék, tehát a nagyváradi törvényszék illetékes és tegnap kerül volna az ügy a nagyváradi törvényszék Fersikan-tanácsa elé. Báró Jósika János azonban a parlament ülésén vesz részt és nem jelenhetett meg a tárgyaláson s ezért a bíróság el is halasztotta azt június 30-ra, a parlamenti ülésszak utánra.

— **Akiknek a szivmüködése rendetlen,** erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székélést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

— **Szívszakorvosok megállapították,** hogy a Ferenc József viz szívelzsírosodásnál és billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. A Ferenc József keserűvz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Árvizek Magyarországon.** Budapestről jelentik: A Sajón hirtelen megindult a jézzajlás. Az ár elsodorta a Sirmabessenyő és Sajóvámos közötti falikat. A javítási munkálatok hosszú időt vesznek igénybe és egyelőre elzárták ezt az utat a közlekedéstől. — Pécsről jelentik: A napokon keresztül tartó olvadás után ma reggel óta havazik. A sűrű havazás következtében a városban és környékén 20—25 centiméter magas a hó.

— **Különös műtét.** Londonból jelentik: Az egyik előkelő newyorki szálloda nagyteremében, a nemzetközi kozmetikai kongresszus alkalmával a megjelentek előtt komplikált arcműtétet hajtottak végre egy női fegyencen, aki husz évet töltött ki az egyik amerikai fegyházban. A fegyencnő azzal ment a kozmetikai professzorhoz, hogy új életet akar kezdeni, amhöz uj arca, új arckifejezése van szüksége. A szakemberek bámulattal nézték a műtétet melyet szemük előtt hajtottak végre, zeneszó mellett. A műtét után nem ismerték rá a fegyencnőre, annyira megváltoztatták annak arcvonásait és arckifejezését.

Farkas Ferenc temetése

Nagy részvét mellett kísérték utolsó útjára „Frici-bácsit”

Nagy részvét mellett ma délután kísérték utolsó útjára Farkas Ferenc aradi hírlapíró. A temetésen, amely a felsőtemető halottsházában ment végbe, megjelentek az elhunyt családtagjain kívül jóbarátai, kollégái és ismerősei. Képviseletet magától a Kölcsey Egyesület, az Iparkamara, az Erdélyi és Bánsági Kisebbségi Ujságíró Szervezet aradi csoportja és az aradi színészgárda. A temetési szertartás pontosan délután 3 órakor vette kezdetét. Wild Endre dr. halotti imája után Falus Lajos dr., az aradi Iparkamara titkára lépett a koporsó elé és az Ujságíró Szervezet nevében bucsúztatta el az elhunytat. Könyvekig ható bucsúbeszédében rámutatott arra a nagy veszteségre, amely Farkas Ferenc elhunytával az aradi ujságírógárdát érte. Ezután Szöllősi István tanár a Kölcsey Egyesület, Szendrey Mihály színigazgató az aradi, míg Fekete Mihály volt színigazgató a kolozsvári színészek nevében mondott utolsó istenhozzájót Farkas Ferencnek. A bucsúbeszéd befejezése után a koporsót feltették a halottas kocsira, amely a frissen ásott sírhoz szállította, ahol azután átadták az anyaföldnek a mindenki által szeretett Frici bácsi földi maradványait.

A virágcsokrok és koszorúk a következő feliratokat viselték: Szeretett jó fiainak—Édesanyád. Drága Fricinknek—Eszti. Drága Fricinknek—Annu, Kálmán és Margit. Kegyelettel Fricinknek—Wolf Károly és családja. Kedves Fricinek—Kirch János és neje. Kegyelettel—az Aradi Közlöny. Szeretettel Frici bácsinak—a Kamara tisztviselői. Örökké siratlak—Szerető Tháliád, Frici bácsinak utolsó üdvözléssel—Kisebbségi Ujságíró Szervezet aradi csoportja. Farkas Ferencnek kegyelettel—Erdélyi Hírlap. Felejtethetlén Frici bácsinak—Lonci, Valér és gyermekei.

KÖROSLADÁNYI

szüvegostor, Erdélyi turnéjáról visszatért, tehát ha el-
tűnt hozzátartozójáról, vagy jövőjéről biztosat akar
tudni, keresse fel Urmikolán 5-ik ucca 8. szám
alatt, ahol egy jó médiummal rendelkezésre áll minden-
nap 3—8 óráig. Városházától közvetlen autóbusszáratt

— **Szántó György lakásügye a járásbíró-
ság előtt.** Több ízben tartott tárgyalást az aradi járásbíróóság abban a lakásperben, amelyet Szántó György aradi író ellen indított Kálmán Adolfné. A keresetben Kálmánné az általa követelt lakbér és fűtési díj egyösszegben történő kifizetésének megítélését kérte, amelyvel szemben Szántó György olyértelmű megállapodásra hivatkozott, amely szerint nem volt köteles a háztulajdonos által kért részlet egyösszegben történő megfizetésére. A járásbíróóság a kihallgatott tanúk vallomásaiból nem látta beigazoltnak a kereset ellen beadott kifogásokat és a mai nap folyamán kihirdetett ítéletében kötelezte Szántó Györgyöt a keresetben feltüntetett összeg megfizetésére.

Fegyvertűzzel fogadta a csendőröket, azután öngyilkos lett

Budapestről jelentik: A dunapataji csendőrség le akarta tartóztatni Hajnal István vincellért, akit lopással gyanúsítottak. Amikor ma délután a csendőrök Hajnal István háza felé közeledtek, egészen váratlanul heves fegyvertűzz fogadta őket. A vincellér ugyanis, aki értesült a csendőrök érkezéséről, amikor közeledni látta őket, vadászfegyverével lövöldözni kezdett rájuk. A csendőrök viszonzták a tüzelést és a harc mintegy öt percig tarthatott, amikor a lövöldöző ember hirtelen kidobva fegyverét az ablakon, előkapta revolverét és mellbelőtte magát. Mire a csendőrök és a házbelieliek hozzásiettek, már halott volt.

— Cseh—francia kereskedelmi szerződés. Párisból jelentik: Tardieu francia miniszterelnök, Rollin kereskedelemügyi miniszter és a párisi cseh-szlovák követ ma aláírták a cseh—francia kereskedelmi szerződés pótegyezményét.

— A husvétii Istentisztelet sorrendje a Mossóczy-telepen. Március 24-én, nagycsütörtökön délelőtt 9 órakor ünnepélyes nagymise, az Oltáriszentség szerzésének az emlékére. Közös szentáldozás. Misa után oltárfosztás. Március 25-én, nagypénteken délelőtt 9 órakor ünnepélyes gyászistentisztelet, a szent kereszt tiszteltére és az Oltáriszentség kitétele a szent sirhoz. Misa után szentbeszéd. Szentségbetétel este 7 órakor és szentbeszéd. Március 26-án, nagyszombaton reggel 9 órakor tűz, víz és keresztút szentelés. Utána ünnepélyes nagymise. Délután fél 5 órakor ünnepélyes körmenet az Oltáriszentséggel. Március 27-én, husvét vasárnap reggel 7 órakor ételszentelés, 10 órakor ünnepélyes szentmise, utána szentbeszéd, tartja Mahig Berárd hitoktató. Délután 4 órakor litánia. Március 28-án, husvét hétfőn délelőtt 10 órakor ünnepélyes nagymise, alatta szentbeszéd. Délután 4 órakor litánia. Az összes szertartásokat Iványi B. Kázmér segédlelkész végzi.

— Harc a beraktározott butorért. Özvegy Bázas Jánosné ma feljelentést tett az aradi rendőrségben Pancotan Péter aradi lakos ellen, akit azzal vádol, hogy a nála beraktározott butorait, amelyek értéke közel 50.000 lejt tesz ki, nem akarja visszaadni. Pancotan ugyanis egy elszámolásból kifolyólag 20.000 lejt követelt tőle és követelése biztosítására tartotta vissza a butorokat. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást.

— Halálozás. Stern Zsigmond, a Pollák Arnold szállítócég belfagya, folyó hó 22-én, 60 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése holnap, 24-én délután fél három órakor lesz az aradi izraelita temető halottasházából.

— Feljelentett sikkasztó aradi utazó. Az aradi Texa-gyár ma feljelentést tett az államrendőrségben egyik utazója, Erdődi Andor ellen, akit azzal vádol, hogy a gyártól bizományba kapott 2600 lejt értékű árut eladta és annak árát elsikkasztotta. Kihallgatták az ügyben Erdődit, aki beismerte tetteit, amelyet nagy nyomorával mentegettet. Kijelentette, hogy részletekben megtéríti a gyár kárát. Az ügyben folyik az eljárás.

Artin hashajtó enyhén de biztosan hat.

— Rejtélyes aranyvásárlók. Londonból jelentik: A londoni aranypiacon ismeretlen vásárlók számára 70.000 font értékű aranyat vásároltak össze. A vételár 1132 font volt.

— Szabadlára helyezett kereskedelmi utazó. Néhány hónappal ezelőtt az aradi ügyészség indítványára letartóztatásba helyezték Cz. József aradi utazót, akit egyik nagy posztókereskedő cég közel 300.000 lejt elsikkasztásával vádolt meg. Az utazó szerint, ugyanis a régi királyságban, amidőn inkasszó-körútját befejezte, rablótámadásnak esett áldozatul és támadói elrabolták tőle a beszédett posztó tartalmazó aktatáskáját. A több hónapos vizsgálati fogság alatt az utazó megmaradt állapota mellett és a szokásos 30 napos lejárattal után a vizsgálati fogságának ügye ma került ismét az aradi törvényszék vádtaácsa elé. A vádtaács, tekintettel arra, hogy az utazó ügyében a vizsgálat befejezését nyert, konkrét bizonyíték bűnössége mellett nem merült fel, azonkívül Aradon bejelentett lakása van, elrendelte szabadlára helyezését.

Gyorssegélyt az árvizkárosultaknak!

Megmozdult Aradváros társadalma — A gyűjtés első napjának eredménye — Kétszer ad az, aki gyorsan ad!
Az Aradi Közlöny 20.000 lejt adományozott segélyalapjából

Amerre végigszántott a szörnyű áradat, rettentő pusztulás, halálos kétségbeesés, borzalmas nyomor maradt a nyomában. Emberek százai maradtak hajléktalanul. Szegény emberek összegyűjtött vagyonkáját, egész természet pusztította el a romboló áradat.

Elérkezett a pillanat, hogy nyomban megindítsuk a gyűjtést a katasztrófásultok hajléktalanok részére, akiket az árviz koldusszegénye tett, akikre éhség és nyomorúság vár. Ezeket a szerencsétleneket gyorsan kell segíteni, még pedig nem sirámokkal, hanem tettekkel. A segítséget pedig azoktól várják, akiket jóorsuk megoltalmazott ettől a katasztrófától. Társadalmi akciónkat Stauber József, az Aradi Közlöny főszerkesztője nyitotta meg, aki a mai napon huszezer lejt adományozott az Aradi Közlöny árvizalapjából és ezzel megnyitotta akciónkat. A huszezer lejtől tízezret a város és tízezret a megye károsultjai között osztunk szét.

Jóleső érzéssel kell konstatálnunk, hogy több előkező aradi cég tudomást szerezve megindított gyűjtésünkről, nyomban felajánlotta hathatós segítségét a sújtottak nyomorának leküzdésére. Követendő példaképpül kell állítanunk az első adakozókat, akik megértették és átértékelték a mostani órák sürgős követelményeit.

Emberek! Künn a perifériákon és a megye falvaiban összeomlott házak mellett, elpusztult otthonok felett, gyilkos vizek árja szélén félholtra fagyott férfiak, betegre rémült síró asszonyok, éhségtől elgyötört gyermekek sorsa függ a ti jószágotoktól. Ne késsetek, mert hideg az éjszaka, maró az éhség, odakünn, a kiáradt vizek szomorú partjain.

Minden adományt, legyen bármily kicsiny, legyen pénzbeli vagy természetbeni, szívesen fogadunk és nyilvánosan nyugtázunk. Biztosíthatjuk ennek az újságnak minden olvasóját, hogy a hozzánk beküldött segélyeket odajuttatjuk, ahol legnagyobb a nyomorúság.

Az Aradi Közlöny gyűjtésének első napja a következő eredménnyel járt:

Az Aradi Közlöny segélyalapjából	20000 lejt
Lomási Erdőpar r. t.	2000 „
Andrényi Károly és Fia	2000 „
Megyei Takarékpénztár r. t.	1000 „
Arad-Csanádi Takarékpénztár r. t.	1000 „
Dr. Radu interimár-bizottsági elnök	500 „
Összesen	26500 lejt

Ezenkívül a Neuman Testvérek-cég na-

gyobb mennyiségű lisztet ajánlott fel az árvizkárosultak számára az Aradi Közlöny után.

Az aradi hatóságok a legnagyobb örömmel fogadták az Aradi Közlöny akcióját s teljes támogatásukat ígérték meg. Dr. Serbanu György megyei prefektus a megye közigazgatása nevében fejezte ki köszönetét és örömét, míg Radu Cornél dr. Aradváros interimár-bizottságának elnöke a következő levelet intézte az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez:

Primaria Municipiului Arad
Cabinetul Primarului
Nr. 113—1932.

Dsule Domnului Director al ziarului
Aradi Közlöny
Arad.

Domnule Director,

Am luat la cunostinta cu satisfactie actiunea Dvoastre de a deschide o lista de subscriptie prin ziarul Dvoastre pentru ajutorarea sinistratilor deposedati de casele si avutul lor de inundatiile ce bantue in acest oras. Municipiului ne poate, decat sa saluta o asemenea actiune din partea Dvoastre, asigurandu-Va tot sprijinul sau. Primiti, Va rog Domnule Director, asigurarea consideratiunilor noastre.
Arad, la 23 Martie 1932.

Presedintele Comisiunii Interimare
dr. Radu.

Secretar General, Olariu.

A hozzánk intézett levél pontos magyar fordítása így hangzik:

Aradváros polgármesteri hivatala.

Az ARADI KOZLÖNY
tekintetes Szerkesztőségének.

Főszerkesztő Ur!

Örömmel vettük tudomásul az Önök akcióját, amellyel lapjokban gyűjtést indítanak azoknak javára, akik a városunkban pusztító árviz következtében elveszítették házukat és vagyonukat. A város maga örömmel üdvözli ezt az akciót és a maga részéről is minden támogatást megad. Fogadja, Főszerkesztő Ur, kiváló tiszteletünk megnyilvánulását.

Arad, 1932 április hó 23.

Dr. Radu, interimár-bizottsági elnök.
Olariu, vezértitkár.

A gyűjtést folytatjuk és mindkét kiadóhivatalunkba beérkező adományokat naponta nyilvánosan nyugtázunk.

MI A RABATT-KÖNYV?

— Nagy betörés Bécsben. Bécsből jelentik: A bécsi „Semperit” művek irodájába ma éjszaka ismeretlen tettesek betörték és a kasszából 420.000 schilling készpénzt vittek el. A bevezetett nyomozás megállapította, hogy a betörők a ház csatornáján másztak fel a raktárba, majd a felvonón keresztül az emeleti irodahelyiségbe hatoltak be. Ott a magukkal hozott szerszámok segítségével felnyitották a pánccs szekrényt és kirabolták. Ezután azon az uton távoztak ismét, ahol jöttek. A rendőrség a legnagyobb eréllyel nyomoz a betörők kézrekerítésének érdekében.

— Bányásztrájk Csehországban. Brúxből jelentik: Az észak csehországi szénbánya társaság „Humboldt” tárnyájában dolgozó munkások egy részének elboacsajtása miatt ma sztrájk tört ki. A jelen pillanatban összesen 2540 bányamunkás sztrájkol.

Női szépség — jó arcszín — Ovomaltine.

— Közgyűlés. Az Erdélyrészi Fatisztviselek Egyesületének aradi körzete folyó évi április hó 24-én délelőtt 11 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését. az aradi Kereskedelmi és Iparkamara kistermében, amelyre ezután hívja meg összes tagjait az egyesület elnöksége.

— Elutasították Al Capone felebbezését. Londonból jelentik: A csikágói felebbezési törvényszék elutasította Al Capone felebbezését adótartozása ügyében.

— Az aradi Gutenberg-dalkör április 16-án a Kulturpalotában nagyszabású Goethe-estét rendez. A dászhangverseny keretében az országos hírű dalkörön kívül, Aradváros több ismert művésze is hozzájárul az est sikeréhez.

— „Pageol”, egy még mindig tulságosan kevésbé ismert gyógyszer, a veseservek különböző és fájdalmas megbetegedései ellen, melyek igen hamar, néha azonban csak az öregkorban veszélyes konzekvenciákat vonhatnak maguk után. Az izületi gyulladás különösen gyakori következménye a gonorrhéának. Aki a gonorrhéát már a legelső felmerülő jeleinél „Pageol”-al küzdi le, azonnali következményektől megóvta magát.

— Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien, a téli idényben, dacára a teljes üzemenk, mérsékelt áron ad teljes ellátást betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényezők, — külön szivostály, dr. Singer Richard egyet. n. tanár vezetése alatt —, elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

Bánati Német Nőegylet

27-én, d. u. 5 órakor
az IRAROS-OTTHON
szagtermében

műsoros tombolával tea-délutánt rendez

az árvizkárosult
szegény gyermekek
felruházása javára.

Magyarország és a Tardieu-terv

Walkó Lajos magyar külügyminiszter expozéja a 33-as bizottságban — „Magyarország hajlandó támogatni minden együttműködési tervet, ha nem kötik meg a kezét” — Marinkovics jugoszláv külügyminiszter is leszögezte álláspontját

Budapestről jelentik: Walkó Lajos külügyminiszter ma a 33-as bizottságban expozét tartott külföldi utjáról és egyben ismertette Tardieu tervét, valamint az ezzel kapcsolatos magyar álláspontot. Walkó kijelentette, hogy a dunai államok gazdasági együttműködésének terve mindeddig nem öltött konkrét formát. Egyelőre arról van szó, hogy a dunai államok egymásnak preferenciális szerződéseket biztosítsanak és viszont ugyanilyen szerződéseket biztosíthassanak esetleg az egyes dunai államok saját szomszédaiknak. A külügyminiszter ezután ismertette a magyar kormány felfogását. Magyarországot három szempont érdekli:

1. Magyarország kivételének szempontjából a gabona, az élőállatnak és egyes ipari cikkeknek piacot szerezni. *Magyarország hajlandó támogatni minden együttműködési tervet abban az esetben, ha nem kötik meg a kezét.* 2. Magyarország Európa közepén fekszik és ezért a tranzitforgalomból nagy hasznot húzhat. 3. Magyarország tudatában van annak, hogy a gazdasági fellendülést rendszerint általános pénzügyi fellendülés követi és éppen ezért tartja szükségesnek a szoros együttműködést.

Walkó Lajos beszédére elsőnek Szilágyi Lajos válaszolt, aki örömet fejezte ki a Tardieu-terv fölött, de egyben kijelentette azt is, hogy együttműködésről *nem lehet szó mindaddig, amíg a trianoni szerződést meg nem változtatják.* Megemlítette azt is, hogy Bihar megyében az árviz negyvenezer hold földet öntött

Engedélyezték a Magyar Párt betiltott előadásait

Serbanu dr. prefektus adta ki a hivatalos engedélyt

Az aradmegyei prefekturán ma délelőtt folyamán Serbanu György dr. megyei prefektus több aradi kulturális jellegű előadást engedélyezett. Az aradi Magyar Párt kulturális szakosztálya három előadás engedélyezését kérte a legutóbbi miniszteri rendelet értelmében. Március hó 30-án kíván a szakosztály keretein belül egy tudományos jellegű előadást tartani Szelle Károly dr., az ismert aradi urológus-orvos; április hó 6-án pedig Radó János dr. aradi orvos és Zima Tibor elmaradt előadása van tervbevéve.

Serbanu dr. megyei prefektus az előadások kérvényeit ma tekintette át és a hivatalos engedélyt kiadta mind a három előadásra. Így tehát semmiféle hivatalos jellegű akadály nem lehet az előadások megtartásának.

Fényes Samu dr. tervbevétt zsidó-tárgyu előadása kedden délután váratlanul elmaradt. Fényes dr. ma látogatást tett a megyei prefekturán, hol a prefektus megadta hozzájárulását, hogy előadását az aradi Kereskedelmi Testület helyiségében szerdán délután tarthassa meg.

Leszavazták a francia kormányt

Női választójog Franciaországban.

Párisból jelentik: A Kamara választójogi bizottsága elfogadta a szociálistáknak azt az indítványát, hogy bevezessék a nők választójogát is. Ebben a kérdésben tehát a Kamara leszavazta a kormányt. A Kamara egy másik kérdésben is a kormány álláspontja ellen szavazott, amennyiben megszavazta a katonai nyugdíjaknak harminc százalékkal való emelését. Flandin élesen tiltakozott ennek megszavazása ellen és kifejtette, hogy ez több harminc milliós terhet jelentene az ország költségvetésének. A kormány most mindent elkövet, hogy a szenátus vesse el a javaslatot.

el, mert a romániai részen elvágják a Körös gátját. Walkó beszédére válaszolva Vészi József kijelentette, hogy a dunai államok együttműködésénél konföderációról nem is lehet szó, hanem csak kölcsönös preferenciális szerződések megkötéséről. Tardieu terve pedig ennek a koncepciónak felel meg és nem jelent jogfeladást. Sajnálattal fejezte ki Benes tegnapi nyilatkozata felett, amely nagyon sokat rontott a hangulaton. Nem tudja, hogy őszinte megnyilatkozás volt ez, vagy pedig taktika, de ha Benes taktikázni akart vele, akkor túl átlátszó volt. Sztérényi József azt fejtette ki, hogy a kisantant államai csupán annyiban vannak jobb helyzetben Magyarországnál és Ausztriánál, hogy bizonyos időközökben kapnak kölcsönöket és ezekből eleget tudnak tenni külfizetéseiknek. Gazdasági helyzetük tehát tulajdonképpen nem jobb a fentemlített két országénál.

A 33-as bizottság ezután megszavazta a vármegyék és községek háztartásáról szóló rendeletet. A rendelet lényege az, hogy a községek háztartásaihoz ezentúl nem lesz szükséges a megyei hozzájárulás. Csizmadia András ezután azt tette szóvá, hogy a Nemzeti Bank, ígérete ellenére, nem szállította le a kamatlábát. Korányi pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy az idő nem alkalmas erre. Ehhez hozzájárul az a zavar, amely a nemzetközi pénzpiacokon Kreuger öngyilkossága nyomán keletkezett.

Belgrádi jelentés arról számol be, hogy Marinkovics jugoszláv külügyminiszter a képviselőházban nagy expozét tartott, amelyen ismertette Jugoszláviának a Tardieu-tervvel kapcsolatban elfoglalt álláspontját. A leszerelésről szólva, hangsúlyozta, hogy Jugoszlávia a béke biztosítására egyetlen eszköznek katonai erejét tartja. Mennél erősebb lesz Jugoszlávia, annál inkább tudja a maga számára a békét biztosítani. Ezután rávilágított arra, hogy a Tardieu-tervhez a nagyhatalmak nem csatlakoznak, mivel akkor az együttműködésnek már nem gazdasági, hanem politikai jellege lenne. Utalt a német-osztrák vámiunió kísérletére, mint annak példájára, hogy hogyan lehet gazdasági kérdésbe politikát vinni. Végül pedig kijelentette, hogy abban az esetben, ha a dunai államok együttműködéséről lesz szó, akkor Jugoszlávia mindent el fog követni, hogy beilleszkedjen ebbe a tervbe.

Kielestedtek az ellentétek a magyar Pen Clubban

A tegnapi megválasztott Berzeviczy Albert ma lemondott — A lemondás megindokolása — A legkiválóbb magyar írók kiléptek a Pen Clubból —

Budapestről jelentik: Berzeviczy Albert, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke nyilatkozott a Pen-Club tegnapi közgyűléséről. Berzeviczy kijelentette, hogy a tegnapi gyűlés alapján megállapította, hogy személye nem alkalmas arra, hogy helyreállítsa a Pen-Clubban az egyetértést. Hajlott korára való tekintettel, egyébként is csak azért vállalta volna el a Pen-Club sok felelősséggel járó elnöki tisztségét, hogy a budapesti kongresszus sikerét biztosítsa. A tegnapi gyűlés folyamán azonban meggyőződött arról, hogy a jelenlegi helyzet mellett, az elnökséget nem vállalhatja.

A tegnapi gyűlésen egyébként a következő határozatot hozták:

„A Pen-Club néhány igazgatósági tagja hetekkel ezelőtt olyan tüntető magatartást tanúsított, amely a vezetőség által kitűnően előkészített világgongresszus érdekeit nyilván veszélyeztette. Mi, a Pen-Club alulírott tagjai, éppen a kongresszus érdekében aggodalommal látjuk, hogy ez a csoport az alapszabályok megsértésével és puccszerű lépéssel óhajlja

SPORT KÖZLÖNY

Lucian Popescu kiütéssel legyőzték

Milánóból jelentik: Tizezer néző előtt tegnap mérkőzött meg a milánói Sportpalotában Lucian Popescu román versenyző, Európa-bajnok, Domencio Bernasconi olasz bajnokkal, aki a harmadik menetben kiütötte Popescut és így a román versenyző elvesztette Európa-bajnoki címét. Az első menetben Popescu fölényesen támad. A második menet végén vigyázatlanul nyitva hagyja az utat Bernasconi erős jobbkezes ütésének. Popescu földre zuhan, fejét a földre ütötte, a svájci bíró, Nico pedig kiszámolta. Knock out! Bernasconit a zsűri, amelyben Papagheorghe vett részt Románia részéről, Európa-bajnoknak hirdette ki az olasz versenyzőt.

Stern Géza-émlékversenyt rendez a Hakoah április 4-én

A nemrégiben elhunyt Stern Géza ping-pongoló emlékére, április 4-én nagyszabású ping-pong versenyt rendez a Hakoah. A verseny propozícióját a rendező egyesület a napokban már el is küldte az összes ping-pongossal foglalkozó romániai egyesületeknek. Az eddigiek szerint, az ország összes számottevő versenyzője részt fog venni Stern Géza emlékversenyén, amelyen ismét bebizonyíthatják az aradi játékosok, hogy az ország legjobb ping-pongózi nevét méltán viselik. Az előkészületek már megkezdődtek és most kíváncsian várjuk az eseményszámba menő versenyt.

O Box-versenyt rendez a Hakoah április hónapban. A Hakoah fiatal box-gárdája erős tréningekkel készülődik az április hónapban Aradon rendezendő box-versenyre. A versenyen a tervek szerint Temesvár, Nagyvárad, Kolozsvár és az aradi gárda fog felvonulni. A box-sport iránt az utóbbi időben oly nagy mértékben nyilvánult meg az érdeklődés, hogy számítani lehet a közönség további támogatására.

O Bajnoki derby-mérkőzés Budapest husvét labdarugó-programján. Budapestről jelentik, hogy a magyar husvét ünnep első napján, Budapesten bajnoki derby lesz a Ferencváros és Hungária között. Utána a III. kerület mérkőzik a belgrádi Jugoszlávia ellen. Másnap, husvét hétijén, a Ferencváros játszik a Jugoszláviával.

Kielestedtek az ellentétek a magyar Pen Clubban

A tegnapi megválasztott Berzeviczy Albert ma lemondott — A lemondás megindokolása — A legkiválóbb magyar írók kiléptek a Pen Clubból —

megakadályozni régi elnökségét abban, hogy a Club ügyeit tovább vezesse és a kongresszus előkészületeit a Pen-Clubok szellemének megfelelő irányban folytathassa. Minthogy semmiféle puccsal magunkat azonosítani nem tudjuk és a kongresszus érdekeit éppen az ennek következtében előállott helyzet folytán veszélyeztetve látjuk, kijelentjük, hogy a Pen-Club tagjainak sorából kilépünk. Budapest, 1932. március 22. Babits Mihály, Benedek Marcell, Dormándy László, Erdélyi József, Emőd Tamás, Fóthy János, Főti Lajos, Földes Imre, Füst Milán, Gellért Oszkár, Gaál Andor, Ilyés Gyula, Ignóty Pál, Komor András, Komlós Aladár, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Kárpáti Aurél, Kodolányi János, Laczkó Géza, Lengyel Menyhért, Móricz Zsigmond, Márai Sándor, M. Pogány Béla, Nagy, Endre, Nagy Zoltán, Németh Andor, Péterdi Andor, Pásztor Árpád, Pünkösti Andor, Rella Pál, Pakots József, Sárközi György, Schöpfung Aladár, Török Sophie, Varró István, Vitéz Miklós, Várnai Zseni, Zsolt Béla.”

Tavaszi szezonra **harisnya, keztyű** olcsó árban. Kézimunka és hozzávalóban nagy választék

WEISZ és BENJAMIN cég

a Bul. Reg. Maria 8. sz.

Aradi levélposta a Zeppelinen Délamerikába

Érdekes rendelet az aradi postafőnökséghez. — Megegyezés Románia és a Zeppelin-művek között. — Egy levél útja három nap — díja hatvannégy lej

Érdekes körrendelet érkezett ma az aradi postafőnökséghez. A bucaresti-i postai vezérigazgatóság táviratilag értesítette az ország nagyobb postahivatalait arról a megegyezésről, amely a román posta és a friedrichshafeni Zeppelin-művek között jött létre. A megegyezés értelmében Románia területére Zeppelin-postajáratot létesítettek, amely a sürgős levelezést fogja lebonyolítani Délamerikába. A rendelet arról értesíti az aradi postafőnökséget, hogy a Zeppelin-posta azonnal érvénybe lép és bármikor vehetnek át levelet az aradi postahivatalban a Zeppelin-járat részére. Ebben a nagyfontosságú ügyben, amely a közönséget és különösen a kereskedelmi levelezést igen közelről érinti, beszélgetést folytattunk Pop Victor aradi postafőnökkel, aki az alábbiakban világította meg a Zeppelin-postajárat lebonyolítását és részletesen közölte a tudnivalókat.

— Ez a rendelet lényegesen meggyorsítja a Délamerikába irányuló postaforgalmat. A Zeppelin-járatok létesítése nagyon előnyös a közönség részére, de különösen a kereskedelmi levelezésre nézve jelent könnyítést. Április

3-án, 17-én és május 1-én indul az első három Zeppelin-posta Délamerika felé, tehát Paraguay, Chile, Brazília, Peru és Argentína részére három nappal az indulási időpontok előtt lehet feladni levél- és nyomtatványküldeményeket. Természetesen külön díj-szabás mellett továbbítjuk ezeket a küldeményeket és ez 64 lej felülbélyegzést jelent. A levelekre és nyomtatványokra tisztán és olvashatóan, lehetőleg feltűnő helyen fel kell tüntetni, hogy a légitávként továbbítandók, e célból a „Par Avion“ felirattal kell ellátni a küldeményeket. A forgalom lebonyolítása úgy történik, hogy Aradról — és ugyanígy az ország többi részéről is — a bucaresti-i postavezérigazgatóságához küldjük be a leveleket, ahol összegyűjtik és az első postával Friedrichshafenbe küldik, ahonnan egyenesen Délamerikába viszi a Zeppelin. Az egész út nem vesz igénybe többet három napnál a Zeppelin számára és így legkésőbb egy hét múlva — az Aradon való feladás napjától számítva — rendeltetési helyére érkezik a levélküldemény. A közönséges postán ez az idő kétszeresét jelenti és ezért rendkívül előnyös a Zeppelin postajárat létesítése.

Összeütközés a bucaresti-i diákok és a rendőrség között

Az egyetemi hallgatók tüntetése ma folytatódott — A tüntető diákok felgyújtottak két teherautót — Az összeütközés következtében kétszáz diák sérüléseket szenvedett

Bucurestiből jelentik: Az egyetemi hallgatók tegnapi tüntetése ma folytatódott. Reggel nyolc órakor nagy tömegekben vonultak fel az egyetemre, ahol egy deputációjukat fogadta Gheorghiu egyetemi rektor, aki nyugalomra intette őket. A diákok azonban nem csendesedtek le, sőt felvonultak a rendőrprefektúra épületének udvarára és ott azt követelték, hogy tegnap őrizetbe vett társaikat bocsássák szabadon.

A rendőrprefektus csendőri karhatalmat vezényeltetett ki és a csendőrök fokozatosan ki is szorították a diákokat a rendőrség épületéből. Ez azonban nem ment simán és újabb őrizetbevételek történtek. A délután folyamán a Nemzeti Színháznál hevenyészett csoportosulásban tüntettek újra a diákok, azután ismét a szenátus elé vonultak és bevették az ablakokat, a rendőrségi palotában két teherautót felgyújtottak, úgy hogy újabb összetűzésre került a sor és ennek folyamán a rendőrség most már nem kimélte a főiskolai hallgatókat. Mintegy kétszáz diák szenvedett kisebb-nagyobb sérülést.

A diáktüntetésekről a késő esti órákban még a következőket jelentik: Az egyetem elé vonulni akaró több ezer diákokat rendőrosztagok varták a Bulevardul Elisabeten. A nagy diáktömeg keresztültörtte a rendőrkordont és az egyetem felé igyekezett. Amikor már a rendőrök igyekezete teljesen hiábavalónak bizonyult a tüntetőkkel szemben, a tüzoltóságot vezényelték ki a helyszínre, amely fecskendővel kísérelte meg a diákokat szétoszlatni. Az egyetemi hallgatók nem törődtek a sűrű vízsugarakkal és egyre jobban nyomultak előre. Köz-

ben nagyobb számu katonaság közeledett futólépésben és harsogó trombitaszó mellett, előreszegett szuronnal megtámadták a zajongó tüntetőket.

Elkeseredett harc keletkezett a két tábor között, végül is a katonaságnak a rendőrséggel együtt sikerült a tömeget oszlatni. Számos diákok előállítottak a központi rendőrségre és kihallgatásuk után előzetes letartóztatásba helyezték őket. A diáktüntetőseknek számos súlyosan sérült áldozata van. **A rendőrök közül négyen szenvedtek sebesülést. Egy rendőr haldoklik.**

Az aradi vasuti műhelyfőnökség negyedmiliós pere a Simay-gőzfürdő ellen

Bonyodalmak a szénárak utólagos megállapítása körül — A törvényszék március 30-án hirdet ítéletet

A forradalom utáni időben, amidőn a vasuti szállítások rendkívüli nehézségekkel jártak, az aradi vállalatokat a CFR műhelyfőnöksége látta el a szükséges szénmennyiséggel. A szén szállítást ugyanis a vasuti műhelyek részére minden körülmények között biztosították és a rendelkezésre álló feleslegből az aradi műhelyfőnökség juttatott a vállalatoknak. A szénellátás 1919-től mintegy 1923-ig tartott és az átvett szénmennyiséget a vállalatok, amelyek között a Simay-féle gőzfürdő is volt, készpénzzel egyenlítették ki a vasutigazgatóságnak. Legnagyobb meglepetésükre néhány évvel ezelőtt a CFR hivatalosan megkereste a szénellátásban részesült vállalatok vezetőit, hogy a Simay-gőzfürdő tulajdonosát, Simay Aladárt is és megkeresésében a leszállított szén árkülönbözetének kiegyenlítésére szólította fel.

Simay Aladártól ilyen módon közel negyedmilió lejt kitevő árkülönbözet kiegyenlítését kérte a vasut, amelyet Simay természetesen megtagadott. A vasut a követelését peresítette és az aradi törvényszék sorozatos főtár-

FILM KÖZLÖNY

Önagysága kalandos kimenője

Filmoperett bemutatója a Corso-mozgóban.

Behízelgő, fülbemászó, lágy muzsika, egymást követő hangulatos, vidám jelenetek és a filmrendező, valamint az összes szereplők feltűnő művészi prokukciója emeli a „Madame hat Ausgang“ című filmoperettet az utóbbi szezon legjobb filmoperettei közé. Ilyen ügyes, gördülékeny és minden erőltettség nélkül összeállított operett rég nem pergett már az aradi mozi filmvásznán. Önagysága, az unatkozó, agyonkényeztetett, de mégis végtelenül elhanyagolt gazdag asszony kalandot keres. A szobacica bálján találkozik egy szerény, igénytelen, de finom lelkű fiatal könyvkötőmesterral, akinek egyszerű érzései, őszinte szerelme megkapja a milliomos iparmagnás feleségének elfásult lelkét és a fiu idillikus, csendes otthonába, „tetőkertjébe“ menekül a csillogó, hamis ragyogással teli nagyvilági életből. A filmoperett vége az, amely leginkább megragadja az ember szívét. Nem az agyoncsépelet, megsokkolt happy-end, de valahogy mégis kielégítőbb, szebb, mintha „jól“ végződne, mert úgy érezzük, hogy ennek a szépen felépített szűzsémek legalább köze van a valósághoz, az élethez. Ralph Erwin, a zeneszerző viszi tulajdonképpen a darab lendületét, Wilhelm Thielével, a kitűnő rendezővel együtt öntenek életet, üde, friss hangulatot a filmoperettbe. A szereplők neve mind ismert csengésű, elsőrangú márkák: Liane Haid asszonyos, finom bája, csengő hangja és igéző szemei kitűnően érvényesülnek az elkényeztetett asszony szerepében. Partnere a fiatal Hans Brausewetter, aki eddig még nem juthatott vezetőszerephez, pedig a könyvkötő rokonszenves szerepében igazán derekasan megálta helyét. A művésztársa attrakciója tulajdonképpen Albert Prejean, a népszerű szanzonekés, akit a „Páris háztetői alatt“ című film főszerepében ismertünk és kedveltünk meg. Elragadó modorában egy fülbemászó, kedves szöveget ad elő. A filmoperett őszinte sikerre számíthat.

Adakozzunk

a munkanélkülieknek!

Influenza elleni „Nazocyl“-orrhkenőcsöt Kapható minden
védekezésre használjon valódi indián védjeggel. gyógyszertárban.
Készíté:

Szondy gyógyszerész
Arad, Str. Consistoriului. Tel.: 6-61.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Ujabb szigorító rendelet érkezett Aradra

a kompenzációs pénztár felállításával kapcsolatban

Teljesen szünetel a Magyarországra és Ausztriába irányuló export — Korlátozó rendelkezések az összes külföldi, de Ausztriában vagy Magyarországon feladott árukra

A Bécsből érkezett árukat nem adják ki a feleknek

A Kompenzációs Pénztár létesítéséről szóló törvényen mindaddig semminemű módosítás nem történt, úgy, hogy Ausztriába és Magyarországra irányuló exportunk szinte teljesen szünetel. Olyan helyzet keletkezett, melyet senki sem kívánt, de amelynek elérése nem is volt célja a törvénynek. Az exportőrök ezzel a kérdéssel kapcsolatban nagygyűlést tartottak Kolozsváron, amelyen kifejtették sérelmeiket és egyben leszögezték kívánságaikat is. Az exportőrök most már csak abban reménykednek, hogy Popescu Cezar kereskedelemügyi államtitkár bécsi és budapesti tárgyalásai eredménnyel fognak járni és ezáltal elhárulnak úgy az export, mint az import elé hátruló nehézségek.

A kereskedelemügyi miniszterium mellett működő gazdasági bizottság egyébként ma tárgyalta az Ausztriával kötendő kompenzációs egyezmény ügyét. Az ülésen úgy döntöttek, hogy a kérdés végleges letárgyalása, valamint a kormány gazdasági bizottsága elé való terjesztés előtt, kikérik az egyezményre vonatkozólag a Banca Nationala mellett működő Kompenzációs Pénztár vezetőinek véleményét. A kereskedelemügyi miniszterium főleg néhány technikai jellegű kérdésben kéri ki a Kompenzációs Pénztár véleményét, valamint a Kompenzációs Pénztárral egyetértve kívánják azt is megállapítani, hogy az egyezmény létrejötte után milyen árfolyamon történjen a kompenzáció.

A pénzügyminiszteriumnak egyébként egy rendkívül érdekes és újabb szigorító rendelkezése érkezett ma a Kompenzációs Pénztár felállításával kapcsolatban az aradi vámhivatalhoz. A Kompenzációs Pénztár felállításáról szóló törvény értelmében tudvalevőleg Magyarországból vagy Ausztriából érkező árut csak abban az esetben lehet elvámolni, ha az importőr cég felmutatja a Bucurestiben működő Kompenzációs Pénztárnak egy igazolványát, amelynek értelmében az áru ellenértékét letétbe helyezte a román Kompenzációs Pénztárnál, vagy pedig kötelezte magát arra, hogy az összeget az esedékesség idején helyezi letétbe a Kompenzációs Pénztárnál.

Ujabb korlátozó intézkedések

A pénzügyminiszterium mostani rendelete kiegészíti a 73.270—1932. március 12-iki körrendeletet, amely a Magyarországból és Ausztriából származó áruk behozataláról intézkedik. Az új körrendelet értelmében az Ausztriából vagy Magyarországból származó árukra vonatkozó intézkedések érvényesek azokra az árukra is, amelyeket az említett két ország valamelyik állomásán adnak fel, vagyis, amelyeknek nemzetközi fuvarlevelét Ausztriában vagy Magyarországon, de számláját más országokban állítják ki. Így tehát ezek az áruk sem vámosolhatók el a Kompenzációs Pénztár speciális igazolványának felmutatása nélkül.

A pénzügyminiszteriumnak ez a rendelete újabb korlátozásokat jelent, mivel számos esetben előfordult, hogy valamelyik külföldi gyár diszponált Ausztriában vagy Magyaror-

szágban lévő, de tulajdonképpen Németországból, Franciaországból, stb. származó áruja fölött. Erről az árurol természetesen berlini, lipcei, párisi, stb. kelettel állították ki a számlát, mivel a telepei ezekben a városokban voltak. Most tehát az ilyen áruk importja is szigorú korlátozások alá kerül.

Temesvárról érkezett jelentések szerint, ma délelőtt rendelet érkezett Bucurestiből a határ vámhivatalához, amely a további rendelkezésig szigorúan megtiltja, hogy a Bécsben feladott árukat a feleknek kiadják. Ha csupán osztrák árukról volna szó, ez a rendelkezés a kompenzációs törvényre való tekintettel magyarázható volna, azonban a rendelet teljesen elzárja a határt a nyugatról jövő gyűjtőforgalom elől. A behozatal nyolcvan százaléka úgy bonyolódik le, hogy a csehországi és németországi, sőt lengyelországi cégek is, a Romániában megrendelt árukat gyűjtővagonban szokták küldeni Bécsbe, ahol a Romániába irányuló árukat a bécsi transitállomáson vagonokba gyűjtve továbbítják.

Az ilyen gyűjtővagonoknál természetesen Bécs szerepel feladóként és a rendelet szerint, így nemcsak az osztrák áruk elől záródik el a határ. Különösen a husvéti ünnepek előtt érinti súlyosan a romániai kereskedelmet ez a rendelet, amely annál is inkább meglepő, mert az itteni importőrök telefonérdeklődéseire az a válasz érkezett, hogy a román részről kiküldött Cezar Popescu miniszteri vezérigazgató éppen tegnap írta alá a román-osztrák gazdasági szerződést.

Magyar-román kereskedelmi kapcsolatok

A magyar Kereskedelmi Kamara delegátusai Bucurestibe utaznak.

Budapestről jelentik: A magyarországi kereskedők és gyáriparosok már régebben elhatározták, hogy Romániával megteremtik a minél intenzívebb kereskedelmi érintkezést. A magyarországi Kereskedelmi Kamarák Szövetségéhez most oly irányú átirat érkezett a romániai Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségétől, hogy mielőbb tárgyalják le politikamentesen a gazdasági és kereskedelmi együttműködés kérdését. Ebből a célból a magyar Kereskedelmi Kamara delegátusai már a jövő hét elején Bucurestibe utaznak.

= Aranyfedezet Mandzsuriában. Tokióból jelentik: Az új mandzsuriai köztársaság kormánya elhatározta az aranyfedezet bevezetését, vagyis szakít az ezüstoffedezettel.

= A fizetésektelen bankok betétjei Amerikában. Washingtonból jelentik: A szenátus bankbizottsága elfogadta a Glasz-féle törvényjavaslatot a Liquidating Corp. felállításáról, mely a fizetésektelen bankok betétjeit fogja kiizetni. Ily módon a javaslat a napokban a szenátus elé kerül.

= A magyar gyümölcsstermesztés legnagyobb veszedelméről ír a „Növényvédelem és Kertészet” új száma. Ismereti, hogyan lehet az új ültetésű gyümölcsfát harmadik évre termőre fordítani, a gyümölcsfák ültetését és metszését, a zöldségkert aktuális teendőit, stb. A dusan illusztrált két lapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, VIII., Rákóczi-ut 51. IV. emelet 5.) e lapra való hivatkozással, egy alkalommal díjtalanul küld mutatványszámot.

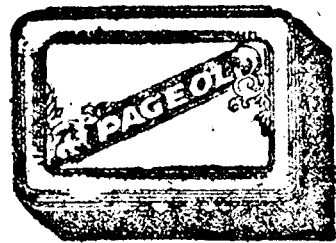
?

Titkos betegség

Nincs elismert betegség annak az előfeltételnek a vizsgálatára, amely a nemi szervek a húgyhólyag és az ezzel összefüggésben lévő szervek betegségeit „titkosnak” minősíti. Ennek az érzékszerveknek átkos következményét egyaránt kiszámíthatatlanok úgy az egyénre, mint a fajra nézve.

Ezért azonban gyors csatlakozásra van szükség. A PAGEOL, a húgy-antiseptikumok legarcsabbja, enyhíti a fájdalmakat, megszünteti a folyást, csillapítja a prosztata gyulladást.

A PAGEOL azonnali javulást idéz elő és egyaránt orvotlan valamilyen döntő kezelési mód-szeret képez.

PAGEOL

Zuhannak a Kreuger-értékek

A részvények árfolyama 1400 frankról 15 frankra esett

Baseliől jelentik: A baseli tőzsdén a Kreuger-értékek óriási zuhanást szenvedtek és a Kreuger-részvények árfolyama 15 frankra esett vissza (legmagasabb árfolyamuk 1928-ban 1400 frank volt). Stockholmból igen sok eladási megbízás érkezett. A stockholmi tőzsde vezetősége felkérte a baseli tőzsdét, hogy a Kreuger-értékek jegyzését szüntesse be. Ezt a kérést a baseli tőzsde igazgatósága teljesíti.

= Munkanélküliek az Egyesült-Államokban. New-Yorkból jelentik: Az amerikai szakszervezeti unió jelentése szerint, a munkanélküliek száma jelenleg 8,3 millió és az Egyesült-Államokban 40 millió ember kereseti viszonyai nem biztosítják az egészség fenntartásához szükséges életszínvonalat. A jelentés szerint, csak a munkaidő leszállításával lehetne a munkanélküliség kérdését megoldani. Az államok kormányzóinak jelentése alapján összeállított hivatalos statisztika szerint, a munkanélküliek száma csak 6 millió.

= A szovjet kölcsönt keres. New-Yorkból jelentik: A szovjetkormány az Amtorg utján 12 millió dollár amerikai kölcsönt keres, aminek ellenében ipari megrendeléseket akar tenni az Egyesült-Államokban.

— Ügyvédek adóját vetette ki a speciális bizottság. Az aradi pénzügyigazgatóságon működő második speciális adóivető bizottság ma folytatta az ügyvédek adójának kivetését, akik annak idején elmaradtak. Tárgyalás alá kerültek dr. Costea György, Dan Sabin, Cosma György, Hentiu György, Sabau Victor, Ivan Péter, Cornea János, Ulpia Popa, Cbereches, Friedmann Ignác, Iancu Cornel és Ursu János adóvallomásai. Az első számú speciális bizottság ma tovább folytatta a vidéki malmosok adójának kivetését.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN

telel.

Figyelem új üzlet! Style női kalapszalonn legelősebb bevásárlási forrás, alakítások jutá-
nyos áron készülnek. Legújabb divatu model-
lek állandóan raktáron. Látogassa meg szalonunkat! Str. Eminescu (Ortutay-palota)

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel ki-
vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszbélveggel ellátott kérdéskérdésre válaszolunk. Ajánlatok keljes levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

Apróhirdetéseket este 9 óráig veszünk fel.

HÁZASSÁG.

ARVALEANY VAGYOK, ötvenhét éves tanácsbíró, készpénzem van. Férjhezmennek. Fényképet, címet megküldheti: NAGY JENŐ, Budapest, Rákóczi-ut ötvenhét/b.

HUSZONHÁROMÉVE KÖZVETIT házasságot NAGY JENŐ, Budapest, Rákóczi-ut ötvenhét/b. (Összeköttetések Magyarországból, Romániából, Jugoszláviából, Csehszlovákiából).

ALKALMAZÁS.

Volt állami tisztviselő

Kitűnő bizonyítványokkal, szép írással, bármily csekély fizetésért, akár milyen irodai munkákat elvállal. Cím „Művészet” feljelle alatt az Aradi Közlöny kiadójában.

LAKÁS.

URIASSZONY kiadna 5 szobás lakásból 1-2 szobát, esetleg fürdőszoba és konyha használattal, tisztviselőnek, tanárnak. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 938

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadójában, a Minorita templommal szemben. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadójában, a Minorita templommal szemben. 200

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadójában, a Minorita templommal szemben. 200

KÉTSZOBÁ, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadójában, a Minorita templommal szemben.

Háromszobás magánház

csukott verandás nagy gyümölcsös kerttel május 1-re olosón kiadó. v. Varjassy Lajos-u. 119

VÉTELESELADÁS.

ORVOSI SEBÉSZMŰSZEREK 6-os—12-es—18-as, ezüst evőeszközök, komplett Jókai, antik órák, japán és zsolnai vázák, antik szalonok, vitrinok, estmények, asztalneműk, különböző látszók, komplett szobaberendezések, u. m.: háló, ebédlő, uriszoba, szalon és konyha gi, randok, tükrök, filémunkák, függönyök, storeok, dísztárgyak, gobelének, zongorák, hegedűk, mandolin, perzsaaszönygek, asztalok, székek, nyest boa, csikó-bőr kulacs, stb. eladók. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) I. Neuman-palota). 1000

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19. ház mesternél.

KÉSZPÉNZÉRT veszek régi és modern ezüst tárgyakat és ezüst figurákat. — SÜRGŐSEN KERESK: irógépeket, régi sverrel Altweien meiszni figurális porcellánokat, gyári keleti és helyben készített szőnyegeket, minden méretben, 12 személyes ezüst evőeszközöket, ezüst tálcákat, antik s modern butorokat, székeket stb. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia I. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

EZÜST EVOESZKÖZ, különféle butorok, Czeller-féle mángorló, beírt üvegek és egyéb háztartási cikkek elköltozes miatt eladók. Bővebbet Bul. Regina Maria 19. (Andrássy tér) I. em., jobbra.

Selyemharisnya himzett nyilas hibátlan 58 lejtől! Sima 35 lejtől! Gyermek és férfi harisnyák 12 lejtől! Divatkeztük 25 lejtől! Selyem reformnadrágok, kombinék, swetterek legelősebb árban! **Bogyó A.** Str. Eminescu I. „C O R S O” mozi mellett!

Ruhák, kabátok festése és vegytisztítása új gépekkel a legmodernebb legelősebben s leggyorsabban **Hoszpodár-nál** Arad, Str. Troiescu (volt Teleki-ucca) 13.

Husvétii meglepetés! Ez a szenzáció!

Színházi Élet

husvétii albuma, több mint 200 oldal — Hunyadi Sándor regénye — Dupla kottamelléklet — Boldog ifjúság — Egy teljes szindarab-melléklet

Ara csak 30 lej

Husvét után minden szám eladási ára hetenként csak 30 lej.

28 LŐERŐS petróleummotoromat elcsérelném 14 lőerősért, esetleg eladó. Darálómalom, Zerind. 802

Keltetőgépek 2750. — Lejtől Csibenevelők 1200. — Lejtől Rhode és Wyandotte tojások 12 L. Leghorn 8. — Lej darabja. „Gamarad” farm Tauț, Aradm.

Gyümölcsvadcsemeték:

Doucin, Prunus avium sylvestris, St. Julien, birs stb. Brdészeti fák, lomb- és tülevetűk magcsemetői, továbbá ribiszke, pöszméte, málna. Olcsó gyümölcsfaakció. Prima fák!

Kollauch Károly faiskolagazdasága, Szeged

ÜZLETEK.

ÜZLETHELVISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Hirdessen a 47 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben

ABC

utások részére:

A: Ha Budapestre jön, szálljon meg a dunaparti elsőrangú **BRISTOL** szállodában.

B: mert olosó áron nyújt mindent: szépszobát, kitűnő ellátást és szórakozást, hisz ugy a délutáni teánál, mint az esti vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát teljes kitűnő ellátással) — a szoba fekvésétől függőleg — már napi 12 pengőért kaphatja

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 24.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Dinicu-zenekar: Könnyű és román zene. 19.10. Dinicu zenekar. 21. Rádiózenekar és A mi dalaink énekar hangverseny. közv. az Athenéből. — Budapest I. 10.15. Az I. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. 13. A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. 5.10. Manchen Mariska gyermekdal délutánja. 6.30. A rádió házikvintettjének hangversenye. 7.30. Ifjúsági elbeszélő-irodalmunk. Voynovits Géza előadása. 8. Gramofonhangverseny. 8.25. Az Operaház előadásának közvetítése „Anyegin.” Dalmű 7 képbén. Zenéjét szerezte Csajkovszki. — Budapest II. 6—6.30-ig: Kristall Gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30. Nahlicek-négyes. 13.40. Braitovszky lemezék. 14.10. Gramofon. 17.30. Goethe dalok korabeli megzenésítésben. 18.05. Bécsi kamarazenekar. 20. Pilátus, a bíró. 20.35. Nagyheti zene. Bécsi kamarazenekar. 22.45. Kamarazene. — Belgrad. 13.05. Könnyű zene. 17. Gramofon. 18. Groszdanovics Dobrica népdalénekes. 18.30. Skalar citeraművész. 22. Könnyű zene. 22.35. Goethe mint ember. 23.20. Nikolics zongoraművész — Berlin. 17.30. Zongora trió. 22.10. A rendőrség szimfonikus zenekarának Wagner hangversenye. 23.10. Steiner vonósnégyes játéka. — Frankfurt. 21.05. Adam: Ha király volnék, 3 felv. opera. — Heilsberg. 17.15. Könnyű zene. 12. Haydn: A megváltó hét

szava a kereszten. 22.05. Hangverseny. 22.15. Irod. és zenés egybeállítás a passzióról. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 15.30. Táncczene. 18. Rádiózenekar. 20.05. Magyar dalok. — Milano. 17.55. Táncczene. 21.25. Fuvós zenekar. 22. Opera. — Róma. 18.30. Caputo szoprán. 21.45. Silva csellóművész játéka. 22. Ének és zenekari verseny. — Varsó. 17.40. Gramofon. 19.05. Kamarazene. 21.15. Haydn: A teremtés c. oratóriuma.

E hó végéig

INGYEN KAPJA

a 47 év óta fennálló

ARADI KÖZLÖNY-t

és előjegyzési

NAPTÁRÁT

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1932. április hó 1-től számítjuk.

PÉNTEK, MÁRCIUS 25.

Bucuresti. 13. Gr. 14. Gr. 18. Sibiceanu-zenekar: Könnyű és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Az antik zene. E. hangpédakkal. 21.45. Wagner: Parsifal III. felvonása, gépzene. — Budapest I. 10. Ref. istentisztelet. 11. Róm. kath. istentisztelet. 12. Evang. istentisztelet. Utána: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 5. „Jézus a koresztján”. Dr. Máthé Elek előadása. 6. Egyházzenei hangverseny keretében: „Lamentációk”. Dr. Koudela Géza gyászbeszédével a kőbányai plébánia-templomból. 7.15. „Krisztus utja a Kálváriára”. Irta: P. Jánossy Béla. Előadja: Odry Árpád. 7.45. Bach J. S.: „János-passió”. — Bécs. 19—21. Bach: Máté passioja, közvetítés Leipzigból. Más időpontban az állomás nem működik. — Belgrad. 12. Könnyű zene. 13.05. Cvejics Zsarko operaénekes Schubert-dalokat ad elő. 16.45. Gramofon. 18. Könnyű zene. 21.30. Gramofon. — Berlin. 18. Kamarazenekar játéka. 20.20. Bach-zongoraművek. 23.20. Wagner: Parsifal-III. felvonása. — Brünn. 16.30. Gramofon. 20.20. Biebre: Passio-szonáták hegedűre és zongorára. 21. Verdi: Rekviem. — Heilsberg. 17. Dalok. 19. Fuvós zene. 21. Verdi: Rekviemje. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Hemerka-zenekar. 15.30. Gramofon. 18. Haydn: g-moll és D-dúr vonósnégyes. — Milano. 17.45. Gramofon. 18.35. Beethoven: Hajnali szonátája. 20.10. Rádióötös. — Mor. Ostrava. 13.45. Rádiózenekar. 20.20. Rádiózenekar. 21. Cseh kamarazene. — Róma. 18.30. Egyházi zene. 18.45. Szórakoztató zene. 20.50. Gramofon. 21.45. Gasperoni zongoraművész. 22. Szimfonikus hangverseny.

Aradi Általános Takarékpénztár R.-T., Arad.

M e g h i v ó.

Az Aradi Általános Takarékpénztár Részvénytársaság

1932. április 3-án, vasárnap d. e. 11 órakor
az intézet helyiségében, Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 13. szám alatt tartja

XX-ik rendes évi közgyűlését,

amelyre az intézet t. részvényeseit tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1931. üzletévről, az 1931. december 31-én lezárt mérleg- és eredmény-számla előterjesztése és a felügyelő- bizottság jelentése.
2. Az igazgatóság javaslata az 1931. évi nyereség felosztására vonatkozólag.
3. Indítványok.

Kérjük azon t. részvényeseinket, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, hogy a nevükre kiállított részvényeket, vagy az azokat helyettesítő letéti elismervényeket **f. 6. április 2-án déli 12 óráig** az intézet pénztáránál letétbe helyezni sziveskedjenek.

AZ IGAZGATÓSÁG.

VAGYON.

Mérleg-számla 1931. december hó 31-én.

TEHER.

Készpénz készlet a pénztárban és a Banca Naționala aradi fiókjánál —	25,683.138		Részvénytőke — — — — —		32,500.000
Külföldi pénzek a pénztárban —	2,955.993		Rendes tartalékalap — — — — —	15,007.500	
Bankkövetelések: lejben: 624.086.—			Kétes követelések tartalékalapja — — —	3,500.000	
devizákban: 12.586.966.—	13.211.052	41,850.183	Tisztviselői nyugdíjalap — — — — —	1,700.000	20.207.500
Váltók — — — — —		55,841.516	Takarék- és folyószámla betétek — — —		109,181.730
Folyószámlai adósok — — — — —		58,666.787	Visszszámítás a Banca Naționalanál (inkaszo-váltók) — — — — —		579.006
Értékpapírok — — — — —		10,307.199	Fel nem vett osztalékok — — — — —		62.986
Ingatlan (intézeti székház) — — — — —		2,000.000	Átmenő tételek — — — — —		1,120.439
Berendezés — — — — —		1	Kezességi kötelezettségek — — — — —	1,331.138	
Kezességi adósok — — — — —	1,331.138		Deviza nyilvántartás — — — — —	3,224.649	
Deviza nyilvántartás — — — — —	3,224.649		Beszédési értékek — — — — —	15,392.966	
Beszédési értékek — — — — —	15,392.966		Nyereség:		
			Át hozat 1930. évről — — — — —	489.202	02
			Folyó évi nyereség — — — — —	4,524.772	60
		168,665.636			5,013.974
					168,665.636

Arad, 1931. december 31-én.

A könyvelésért:
MÓROCZ FERENC s. k.
főkönyvvizsgáló, cont. aut.

Az igazgatóság:

Dr. VASILE AVRAMESCU, s. k.

BRANDEISZ HENRIK, s. k.

BÖHM GÉZA, s. k.

DOMÁN SÁNDOR, s. k.

FARAGÓ REZSŐ, s. k.
vezérigazgató.

HEGYI ALBERT, s. k.
igazgatósági elnök.

Dr. CORNEL IANCU, s. k.

KEPPICH ZSIGMOND, s. k.

LAKATOS ALADÁR, s. k.
ügyvezető igazgató.

ORAVETZ MIKLÓS, s. k.

SCHWARZ ADOLF, s. k.

A fenti mérleg-számlát megvizsgáltuk és azt úgy a fő, mint a segédkönyvekkel mindenben megegyezőnek és rendben levőnek találtuk. Az igazgatóságnak az 1931. évi nyereség felosztására vonatkozó javaslatához a magunk részéről hozzájárulunk.

A felügyelő-bizottság:

HOLZEISEN JÓZSEF, s. k.

KAUFMANN LAJOS, s. k.

MEER ÁRMIN, s. k.
felügyelő-bizottsági elnök.

Dr. SILVIU PASCUTIU, s. k.

SZERÉNYI GÉZA, s. k.
expert-contabil.